

The Project Gutenberg eBook of Sampo: Runollisto vuonna 1847, by C. A. Gottlund

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Sampo: Runollisto vuonna 1847

Author: C. A. Gottlund

Release date: January 29, 2016 [EBook #51071]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SAMPO: RUNOLLISTO VUONNA 1847 ***

Produced by Jari Koivisto

SAMPO: RUNOLLISTO VUONNA 1847

C. A. Gottlundilta

Helsingissä. Painettu C. A. Gottlundin luosna 1847.

"Yöllä päivät jatketaan,
Virsillä vähät oluet."

Imprimatur:
Germ. Fredr. Aminoff.

AINEHISTO:

Suomi.
Suomenmoa.
Suomesta pois-lähtyäni.
Meri-mies.
Suomalaiset.

Norjan Suomalaisissa, vuonna 1821.
Nyt ja Ennen.
Vanha Koarlolainen.
Tappelus-laulu.
Moansa pelastajalle.
Kalevan Tytär.
Anna Maria (Walter Scotilta).
Ruusu Orjan-tappuraisen (Atterbomilta).
Harakan-varpu-heinä (Atterbomilta).
Ilta-ruikutos.
Karkiainen.
Tähct ja Kuu.
Suun-anto (Körneriltä).
Kosia.
Morsiain (Kindiltä, Tarkka-ampujasta).
Frithiofin Sota-laki (Tegnériltä).
Frithiof tuloo kuninkaan Ringin tykö (Tegnériltä).
Kalteni-Rouvan Hedvig Helena Ramsayn hauvalla.

Sanauksia:

- I. Agnes Lovise Godenhjelm.
- II. Ulrik Wilhelm Hasselblatt.
- III. Petter Reinhold von Törne..
- IV. Rakkaus (Nossilta).
- V. Thymareta (Nossilta).
- VI. Sapfo (Nossilta).
- VII. Tyttö.

Hulivili.

Koulumestari.

Viina-virsi.

Juoma-laulu.

Kapakkaan marssi.

Veisu (muilta).

Turun tulipalosta, vuonna 1827.

Suomennoksia Bellmanista:

- I. Muovits.
- II. Äsköinen tanssi.
- III. Selkeänsäk soamisestaan.
- IV. Tuli-palosta.
- V. Viinan juoja.
- VI. Juopuneen horajamista, telmätessään.
- VII. Juopuneen valitus.
- VIII. Oamulla, muoria kuvaelessaan.
- IX. Vanha Jussi.
- X. Kortin lyönti.
- XI. Runojilen.
- XII. Kapraal' Kuren hautaissa.
- XIII. Jeä-hyvästeleminen, kesä-päivänä, suurustellessa ruohostossa.
- XIV. Mähöiselle.
- XV. Ukko Noak.

Oppisten laulu (Körneriltä).

Juuvaan.

Muissa kansoissa on jo kauvan ollut tavallinen, vuosittain, toimitto tämmöisiä pieniä, usseen kuvillakin kaunistittuja, ja soitannolla (med musik-bilagor) soatettuja, *runollisia kokouksia* — nuorten ajan-ratoksi ja mielen-vietoksi. Jos heissä kohtakin ei aina tavata mitään erinomaista runollista älyä, niin harjoittaavat kuitenkin aina kansassa levitteä pienempiä, somasti tehtyjä, laulelemia; jotka, niinkuin muutki kevään kukkaiset, loistaavat aikansak, kunnekka toas lakastuuvat, ja unoutetaan toisiin uusiin. Toisin puolin antaavat tämmöiset *Runollistot* tilaisuutta nuorillen Runoilioillen, ja vasta alkavaisillen Laulajoillen, heissä, jaksojansa myöten, ensin koitella ja harjoittaa runollisia taitojansa.

Eiköshän sitten, meillen Suomalaisillenki, kävisi tämmöisiä synnytteä, omaksi mieleksemme ja huvitukseksemme? Tämä olkoon nyt ensimmäinen koek näissäkin aikeissamme, siinä toivossa jotta tuo ei toki lie viimeinenkään. Jos löytäisimme tämän otolliseksi moamiehillemme, niin mielisimme kohta, ja ehkä jo Jouluksikin, toimitto teille vielä toisen ehkä paremman ja loavullisemman.

Helsinkissä, Kesä-kuun 21 päivänä, vuonna 1847.

C. A. Gottlund.

SUOMI.

[Ennen jo painettu *Suomalaisessa* 1846, N:o 1. Saattaa laulaa samalla nuotilla kuin: "Minä olen poika, jot' ei surut paljon painaa."]

Suomi istui suru-suulla
Kielen vieraan tiellä.
Annas, kultainen, mun kuulla,
Mierukka, sun mieleis!
Onkos sulla,
Niinkuin mulla,
Toivotusta vielä?

Suomi loati, lausumalla,
"Jumala sen tiennee!"
Lausui kieli, laulamalla,
"Vielä toivoo liennee!"
Jospa oisi
(Niinkuin voisi)
Suuret niinkuin pienet.

"Mutta moni Suomen-poika,
Muuksi jo on tullut;
Monipa ei enea voika...
Puhuu niinkuin hullu;
Toinen kieli,
Toinen mieli,
Tavaksi on tullut.

"Sepä tuhmat turmeloo,
Ja viisaat villiin soattaa;
Yhtä, toisia, murteloo,
Ja kaikki moahan koataa."
Suomi surki,
Puheen purki,
Itki omoo moata.

Suomenmoa.

[Ennenki jo painettu *Suomalaisessa* N:o 2, lauletaan kuin:
"Näinmä Suomenmoan palavan, hoi, hoi, hoi!"]

"Omat moat makuammat,
Omat mehät mieluammat."
Kuules, kuules kuinma laulan,
Suamenmoa!
Kuinma virttäisi viritän,
Suomenmoa!
Mutt' ei kuulek kultaiseni,
Suomenmoa;

Eikä arvaak armahani,
Suomenmoa.
Sill' on murheet muistissani,
Suomenmoa!
Mieli-pahat mielessäni,
Suomenmoa.
Kuitenk' laulan lapsilleni,
Suomenmoa!
Joikin koto-joukolleni,
Suomenmoa.
Opetteles poikoisias,
Suomenmoa!
Ettei ouk parempoo moata,
Suomenmoan,
Eikä kansoo kauheempata,
Suomenmoan,
Eikä kiellä kalliimpata,
Suomenmaan.

Neuvoitteles neitoisias,
Suomenmoa!
Ettei ouk suloisamp' moata,
Suomenmoan,
Eikä missään mieluumpata,
Suomenmoan;
Eikä kieltä kauneempata,
Suomenmoan.
Tyyvyk, tyyvyk tyttö rukka
Suomenmoa'an!
Miellyk, miellyk Suomen kukka
Suomenmoa'an.
Suopi sullen sulhaisia,
Suomenmoa;
Yltä kyllin ystäviä,
Suomenmoa.
Taivuk, taivuk poika rukka
Suomenmoa'an!
Sukuisi on suurentanna
suomenmoa,
Esi-vanhemmais elännä
Suomenmoass';
Siitynynnä, syntynynnä,
Suomenmoass'.
Viel' on sioa sinullaik
Suomenmoass',
Oivallista, onnellista,
Suomenmoass'.

Paljon on näitä Neitoisia
Suomenmoan,
Sini-silmän sirkkuisia
Suomenmoan;
Ota yhtä, tahi toisia,
Suomenmoast';
Kasvattaa kauniita paljon,
Suomenmoa.

Niinpä lauloi Väinämöinen;
"Suomenmoa
Se on paras muista maista,
Suomenmoa",
Niemi niemeen, soari soareen,
Suomenmoa,
Talot taipalten takana,
Suomenmoass',

Kumpu tuossa, salmen suussa,
Suomenmoass',
Koivut kosken korvakolla,
Suomenmoass'.
Montaik noit on notkelmoita
Suomenmoass,
Jyvämaita jylhäköitä,
Suomenmoass';
Viitoja on vilmäköitä
Suomenmoass',
Syvänmaita synkiöitä
Suomenmoass';
Joissa hirvet hiihtelöövät
Suomenmoan,
Porot poikia teköövät
Suomenmoan.

Salot täynnä soalistakin,
Suomenmoan;
Selännillä särvintäkin.
Suomenmoan.
Kalat uivat rannoillenkin
Suomenmoan,
Kauppa käypi taukoakin
Suomenmoan.
Rauha onnen rakentaapi
Suomenmoan.
Uskollisuus uuistaapi
Suomenmoan.
Pelot veronsa veteäpi
Suomenmoan,
Miesi toimella eleäpi
Suomenmoan.
Sillä laulan lapsilleni:
"Suomenmoa
Se on paras muista maista,
Suomenmoa".

Suomesta pois-lähtyäni.

(Merimiehen Laulu).

[Painettu jo ennen *Suomalaisessa*, N:o 4; lauletaan kuin:
"Minun kultani kaukana kukkuu."]

Jo ma olen Suomesta tullut,
Savon moasta samonna;
Jo ma olen Turussa ollut,
Pohjan maita poljenna;
Nyt mä miehun merellä,
Liehun laineen eärellä:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Suloinen oli Suomessa olla,
Isän kullan majassa;
Tukala oli Turusta tulla,
Istua koarella laivassa.
Niinkuin kyyhky kyykistiin,
Orren alla kyyristiin:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Purjeet pantiin pursiin peällä,
Honkan latvoin laitettiin;
Tuulell' tuimall', kovall' seällä,
Halki laineen laskettiin.
Voahet vaipui laijoillen,
Vesi parskui paijoillen:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Suomen salot, Suomen soaret,
Vaikenivat silmistäin;
Ilman pielet, taivaan koaret,
Suljivat meit' sylisään.
Pilvet maita pimitti,
Silmissämme sinitti:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Ystävät ne jäivät sinnek,
Vieretellen veikkojaan;
Purjeet veivät meitä, minnek
Tuuli lykkäis, voimallaan.
Muillen mailien laskettiin,
Aluksella astuttiin:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tullaineen?

Monta kertaa muistan vielä
Koton kauniin paikkoja,
Ussein juohtuu vielä mielein
Muinoisia aikoja;
Isäin, emäin, siskoini,
Ja mun kulta-sirkkuni:
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tullaineen?

Yksin laulan minä tiellä,
Ouvoss' joukoss' ollessain;
Suomalainen olen vielä,
Vaikka muihen vallassa:
Jumala mun auttakoon,
Kotihin toas laittakoon!
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Meri-mies.

[Ennen jo painettu Suomalaisessa N:o 16; lauletaan samalla laulannolla kuin: "Pois marsii pojat pohjanmoalt'."]

Pois lähkem' pojat laivoihin,
Jotk' mieli merell' männä;
Ja jok' ei pystyk vaivoihin,
Niin jeäköhönkin tänne.

Jos tuulet ois viel' huimemmat,
Ja hurjemmat kuin ennen;
Niin o'omme myökin tuimemmat,
Sill' antakaamme männä.

Kyll' meren mutkat tunnetaan,
(Mikäpä meijät esteä?)
Ja tuulen kourat punnitaan,
Jos suinkin köyvet kesteä.

Niin annak laineen liehua.
Niin lennän niinkuin lintu;
Ja annak tuulen riehua,
Niin mänöö että vinkuu.

Sill' meren myrskyt jyskäköön,
Ja pieksäköhön toistaan;
Ja ukko tulta iskeköön,
Jott' taivaat kaikki loistaa;

Ja pilvet kaikki peittäköön,
Niin moata, että merta;
Ja raju-ilmat heittäköön,
Jos vettä ei — niin verta;

Niin täss' ei ketään pelätäk,
Jos oisik Tursas ihte;
Jos kuollaan tahi eletään,
Niin se on muka yhtä.

Sill' minä miesi merellä,
Jos suinkin toinen löytyy;
Ja seison surman eärellä.
Jos kohta kuolla täytyy.

Niin laskem' laivat irroilleen,
Ja purjeet puihin pankee,
Jos Turri-Tursas kiroilee,
Niin luontoini ei lankee.

Sill' minä hampain pureilen.
Ja torjun häntä vastaan;
Ja jos ma mitä suruilen,
Niin se on tupakastain.

Suomalaiset.

(Suomentama).

[Lauletaan kuin: "Götherna fordomdags drucko ur horn."]

(Kimakasti).

Suomessa muinonkin juotiinpa nuon!
Voitettiin maitapa kaukana tuonn'.
Nytkipä viel',
Samakin miel';
Kukapa mies?
Häänpä nyt käyköönki muihenki e'es!

(Eänäkesti).

Suomessa juotiinpa nuon! —
Voitettiin maita, vieraisten luonn'.
Kukapa nyt meistä mies,
Häänpä nyt käyköönki muihenki e'es!

(Karkiasti).

Muinon oli tapa, mejän moassakin, ett' laulaissamme juuva pulloimme
— ja sitten, kuin urotpa vanhat, tapeltiin nuon... Pulloini juon!
Nytkin viel',
Meill' on sama miel';
Niin uskon mie.
Miehet! kyll' löytyypi ne, jotka juuvakin voi.
Niin Sankaripa, tuo,

Hään onki mies;
Hään viep meit' ies.

Norjan Suomalaisissa.

Vuonna 1821.

[Painettu jo ennen *Suomalaisessa* N:o 6; lauletaan melkeen samalla tavalla niin kuin: "Ei ole ajat, niin kuin oli ennen."]

Paha sanoa,
Kipiä kärsiä.

Minä laulan laiha poika, miten täss' on laita;
Laulakohon laveampi, joka paremp' taitaa!

Totuutta on tottumatoim puhua ja kuulla;
Kehumista köyhkiämpi uskoa ja luulla.

Paljon teäll' on pahojakin, pakanoita paitti;
Vallattomuus valloillaan, ja — Laki ompi vaitti.

Kaikki teällä surkutteloo, suuret että pienet;
Vaivaisilt' on varoansa varakkaammat vieneet.

Rikkaat teällä riitelöövät, köyhät verot maksaa;
Mies on, joka lahjoillansa lakitointa jaksaa.

Puheet tästä juoksutetaan sinne että tänne;
Moni miesi huikenteloo, jok' oil vaka ennen.

Viran soap' kuin vilpistelee, kunnian kuin petteä;
Kuuluisa on jokainen kuin kunniansa jätteä.

Koiria teäll' koroitetaan, palvelaan ja kuullaan;
Uskollist' ei uskotak, ja rehellisiä luullaan.

Surma seisoo suun ovella, jos puhutaan totta,
Onni kova kohtajaa, jos tuosta selvän ottaa.

Vielä pojat poloiset hyö turvallansa uottaa,
Miehet rievut valittaa; — voan kuka heihin luottaa?

Min'en taijak taijollani heijän huolet auttaa;
Enkä taijak omin neuvoin, enkä toisen kautta.

Laulanmahan lapsillemme miten tavat taipuu;
Mutta kohta ite kuolen, ja mun eäni vaipuu.

Laulakoon siitt' lapset mejän, lapsenlasten lässä
Kuinka muinon, murheen kanssa, elivätten tässä.

Nyt ja Ennen.

[Tämäkin on ennen painettu *Otavan* II Osassa p. 304-305.
Lauletaan kuin: "Ei ole ajat, niin kuin oli ennen" &c.]

Ennen eli jokainen kuin *asian oil laita*;
Nyt on kukiin *kelvotoim, ja itara, ja saita*.

Ennen piti mejän miehet *kunniansa* suurin;
Nyt on *rahat* rakkaammat, ja kallihimmat juurin.

Ennen oli miehen *sana* lujempi kuin rauta;
Nyt on *lupa* luikkia, ja *valat* tuskin auttaa.

Ennen miehet hikoilivat *työssä* kaikki päivät;
Nyt niin *viina* viivyyttää, ja juokсутtaa nuo räivät.

Ennen joivat jonkun kerran *ystävinsä kanssa*;
Nyt niin juopi joka miesi, *yksin, kotonansa*.

Ennen löytyi aitoissamme *pellavaa ja liinaa*;
Nyt ei lövyk talossa — kuin *velkoa ja viinaa*.

Ennen löytyi huoneessamme tarpeheita aina;
Nyt, jos mitä tarvitaan, niin täytyy kohta *lainaa*.

Ennen sovun aviossa, *toverit* ne toivat;
Nyt ne toruu toisinaan, ja tappeloo kuin koirat.

Ennen seurais' *akka* aina ukkoansa myötä;
Nyt hän vieraan vuotehella viettelöökkin yötä.

Ennen oli *nejot* nöyrät, tynneet *tytöt* vainoot;
Nyt on *likat* ilkiät, ja ylpäät on *vaimot*.

Ennen kävi *poika* kerran tyttöänsä luokse;
Nyt hän muihin muksihinkin yö-jalassa juoksee.

Ennen anto *piika* tuskin sulhaiselleen suuta;
Nyt hän muillen muikarillen antaa vieläik muuta.

Ennen *lapset* kasvatettiin kurihissa Herran;
Nyt niin kurittaa he vanhemmansa monen kerran.

Ennen oli *Pappi* paras ystävä ja tuttu;
Nyt on sillä, laissa, joka miehen kanssa juttu.

Ennen laulo *Lukkair* ite, kirkossa ja häissä;
Nyt hään toista laulattaa, ja ite ompi päissä.

Ennen tutki *Tuomair* aina mikä oli totta;
Nyt hään ensin taskun-pohjat tarkoin kaikilt' ottaa.

Ennen oli *Lautamieskin* laissa hyvin norkko;
Nyt hään istuu pöyvän-peässä kontallaan — ja torkkuu.

Ennen *Vouti* tilin teki veroista ja muusta;
Nyt hään heitteä rästiksi ja panttoo kustaik kuusta.

Nimismiesi ennenkin hän toimessansa suitti;
Nyt ei vielä vuuen peästä hänestä ouk kuitti.

Ennen *Mittair* puikon pisti juuri rajan-selkään;
Nyt hään rajat rakenteloo tikkuihensa jälkeen.

Ennen oli *Kauppamiehet* rehelliset vielä;
Nyt ei muuta luonistu kuin kielletyllä tiellä.

Ennen oli *Sotamiehet* tappelussa tuimat;
Nyt hyö pauhaa pavossaan, ja juovat niin kuin huimat.

Virkamiesi ennen oli virassansa nöyrä;
Nyt on jalka jäykkä jo, ja selkä-ranko köyrä.

Mitenkäs siitt' *minä* olin? — Elin niin kuin Herra;
Nyt on kaikki kaonna, voan — laulan vielä kerran:

"Joka kiitteä *vanhoja*, hään *nykyjähän* moittii;
Ajat oli kiistallaan, voan — *vanhatpa* nuo voitti."

[Ennenki jo painettu *Suomalaisessa* N:o 12. Jokaisen sanan (vers) lopullen pannaan laulaessa aina tätä hyryä lisäksi, "*Laa, lii, lu, lii*" &c. "Koarlolaisiksi" (Karoliner) kuhuttiin vanhoja *Sotamiehiä*, jotka olivat palvelleet Kuninkasta Koarle XII:nettä.]

Murheet oil meillä muinon, suru suuri Suomessa.
Laa, lii, lu lii-lu, lii-lu, laa-li, laa-li, laa.
Itkulla moni Isä istui muinon huoleessaan.
Laulanma Savon-lapsi, korvessamme kotonain,
Siitpä so'asta kuin piettiin Kyrön pellolla.
Laulakee työkin lapset, pojat pitkin Pohjanmoan!
Suur' oli miesten murha muinon muka Suomessa.
Talvella, tanhualla, tapeltiin ja tapettiin,
Lumella, pakkaisella, lämmee verta vuotattiin.

Armfelti tappeli kuin poika kyllä puolestaan;
Mutt' oli koiruus kuitenkin' hevoismiesten puolella.
Kahestin vihollisten viistot moahan viskattiin,
Kahestik heijän joukot syrjihin jo sysättiin.
Kylmäksi moni syän kylän alla kyhnistiin;
Monelta Jeäkäriltäik jäsenet ne jäykistiin.
Silloin niin miehet mejän olivat jo voitollaan,
Pakkopa pani vihollisten parvet painumaan.

Kuin oli *De la Barre* tepastellut tiehensä,
Ja oli viekas vienyt hevoismiehet myötänsä,
Silloin niin Suomen sulhot surkeasti surmattiin.
Monikin kannus-jalka kaunihisti murhattiin.

Venäjän hevois-väki kiersi kylän ketoja:
Niinpä nuo keihäs-miehet peäsi mejän takana.
Siitpä vasta puuha syntyi joka puolelta;
Siinäpä monen liha lämmit'tiin ja leikattiin,
Siinäpä miehet monet miekan kanssa muokattiin.
Niinpä nuo Suomen pojat piirit'tiin ja piiskattiin,
Pahoinpa tässä heitä hakattiin ja hoaskattiin.

Vieläpä kerran tässä toistaan kovast' koiteltiin,
Vieläpä kalpoin kanssa Kasakoita voiteltiin,
Paj'netin kanssa heitä painettiin ja paiskattiin.
Veri se roiskui kyllä heijän roima-housuiltaan,
Tihjästi tippui heijän lihavilta lihoiltaan.

Kuin oli vähennyt jo väki mejän puolella,
Eik' ollut enemmänkään jälellä jos puoliaan.
Silloin niin pakko pani mejän pojat painumaan,
Sep' oli mies kuin peäsi Venäläisten miekoilta.
Herrat ne tässä kaikki heittivätkin henkensä:
Freudenfelt ammuttiin, jok' oli koko kauhia.

Vieläpä Kyrön kankas kahtojansa karvastaa,
Vieläpä Napon-notkot Suomen verta hijottaa.
Ei ole luita kaikki peitettyinä turpeessa,
Ei ole miesten kallot kaikki vielä mullassa.

Joki kuin juoksi tässä (Kyrön kymiks' kuhutaan)
Lainehti kesäkauen miehiä ja miekkoja.
Suvella suot ja korvet rupeisi jo sulamaan,
Nyt vasta vaimorukat löys'vät Ukko-vainoitaan.
Emät ne ehtivätkin tässä kukiin lapsiaan,
Neijot ne kuulusteli tässä kuhik kultoan.

Vaikk' oli muoto musta, kasvot kaikki lahoina,
Vaikk' oli hanken alla kaiket talvet hautoina,
Kuitenkin voattehista tunsivätkin tuttujaan.

Monikin veli tässä vieretteli veikkojaan.

Ilmolan isännistä monta tässä itkettiin,
Laihelan lapsistakin toista tässä kaivattiin,
Tästäpä Vöyriäiset veihti-vyöllä vyörättiin,
Tässäpä Kyröläiset kynsillähän kyyryllään.

Muinoisat muistojamme murehella muistellaan,
Vanhoja aikojamme aina vielä arvellaan.
Lakkaan jo laulamasta, lausujani lopetan,
Tajjatkos paremmin, niin rupeeppas siit' panemaan.
Laa, lii, lu lii-lu, lii-lu, laa-li, laa-li, laa.

Tappelus-laulu.

[Ennen jo painettu *Otavan* II:ssessa Osassa p. 307-309 kussa hänen laulantoakin (melodi) tavataan; ja josta se on sitten otettu Suomalaisen 13 Numeroon.]

Hyvä tapa tappelussa,
Se lyö joka ennättää.

Sota on syttynynnä,
Linna on piirit'tynä;
Rauhat on purettuna,
Rajat on murrettuna;
Miehet, mänkee sinn',
— johon teitä tarvitaan!

Joutuke pojat välleen,
Noutake maitanne jälleen;
Miesten miekkoja myöten,
Viha-miestänne lyöten,
Miehet, mänkee sinn',
— jopa teitä tarvitaan!

Pyssyt jo laukiavat,
Tykit jo paukahtaavat,
Kassarat heiluu käissä,
Rautaiset lakit päissä;
Miehet, tehkee työ
— mitä teiltä voitaan!

Viholliset, tuolla,
Rypäilöövät suolla;
Pelkeävät meitä,
Mutta emme heitä.
Miehet, malttakaa,
— vielä heitä tavataan!

Haakkaa hyväst' heitä!
Nakkaa poikki päitä!
Jotta suonet rippuu,
Jotta suolet tippuu:
Miehet, muistakaa
— mitä teiltä voitaan!

Lyö, niin kaulat katkii!
Lyö, niin kalvat ratkii!
Lyö, ett' luut ne luskaa!
Lyö, ett' rustot ruskaa!
Miehet, seälii heit'
— jotk' on teijän armossa!

Jopa ne karkoavat,
Huutaa ja parkuavat,

Juoksoovat kaikki korpeen.
Saroihin ja kortteih'n;
Miehet, tulkaa tänn',
— että teitä kostellaan!

Urot ootten uljaat,
Suomen parhaat Sulhat!
Autuas ja ankar',
Suomen suurin Sankar',
Tule sinä tänn',
— että sua siunataan!

Tulkee mejjän syliin!
Tulkee mejjän kyliin!
Tulkee vaimoin huohmiin!
Tulkee lasten suojiin!
Suomalaiset kaikk',
— työpä mejjän kunnia!

Moansa pelastajalle.

(Ruotista suomennettu).

[Lauletaan kuin: "O Yngling om du hjerta har" &c.]

Niin poika, jos sull' syän lie,
Vanhojais nouvata!
Niin jovvuk tähän hätään, sie;
Ja moamme pelasta!

Niin mieluisa ei lähti lie,
Kukkaisten liepeella, —
Niin suloinen ei päivä viel',
Kuin kuolla moallensa.

Sun voipa-töitäis kuultuiksi-
pa aina tulla sais'.
Ja laulettaisiin ijäksi
Ylistös-runojais.

Nimeisi meitä muistuttaa! —
Nuorikin neitopa
Hään kukkaisillaan kostuttaa
Ja hautais kaunistaa.

Kalevan Tytär.

[Lauletaan arvollakin kuin "Yksi päivä nyt ehtii ehtoolle, ei murheesta mistäkään tietäk", &c. Ennen painettu *Otavan* II Osassa p. 315-317.]

Loilu.

[Loilu, *Ballad*. Aineeksi on otettu tarinaa jota luetaan *Ganand. Mythol. Fenn.* p. 30.]

"Kuules mun Emoini, kultasein — kuuleppas,
Laskek minun keollen käymään!"
"Vieläpä niin!
Pie suus kiin!
Olithansa keolla öyläin." —

"Kuules mun Emoini, kultasein — kuuleppas,
Laskek minun kukissa käymään!"
"Vieläpä niin!"

Pie suus kiin!
Olithansa kukissa öyläin." —

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,
Laskek minun marjassa käymään!"

"Vieläpä niin!

Pie suus kiin!

Olithansa marjassa öylöin." —

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,
Laskek minun karjassa käymään!"

"Vieläpä niin!

Pie suus kiin!

Olithansa marjassa öylöin." —

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,
Laskek minun kylässä käymään!"

"Määppäs jos! —

Luuletkos

Ettäsä kotihis löyvät?"

Piikapa läksi: ja keollen hän kävi.
Ja pitkin Pohjan-maita hän juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Karjalassa kauvas hän juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Savon-maita samoi, ja juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Hämeen-maita hätin hään juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Uuen-moasta Turkuhun juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Löysi hään kyntäjän, ja hevoisen ja auran,
Ja kaikki hään helmassaan peitti.

Kaikki hään voi,

Ja kotiisak toi:

"Kuules mun kultainen Äiti:

"Minkäpä Herhiläsien lehossama löysin?
Moassa se möyräis ja möykkäis.

Taritui niin

Karttuihin kiin,

Ja turpeessa toukkais ja töykkäis."

*"Kuules mun Piikasein, kultasein — kuuleppas,
Laskek häntä mehtähän jälleen!"*

"Tänneppä hyö

Tuloovat. Myö

Taivumme pois tästä välleen."

Niinpä ne laulovat Kalevaisen lapset,
Ja minä heijän voimaansa kiitän.
Moasta ja soist',
Muuttivat pois,
Eik' heit' ouk kuuluna siitten.

Anna Maria

Pakina. Suomenettu *Walter Scotin* Ivanhoesta.

[Laulettava vanhoin Skottilaisten laulun-soitolla. Ennen painettu *Otavan* I Osassa p. 540; kussa myös soitantonsakkin tavataan.]

Anna Maria, jo hämävät helvieä!
Kuules mun kultain — jo päivänmä neän!
Jo linnut ne laulaa, ja sumut ne selvieä;
Hoi, *Anna Maria!* — Nouseppas jo!
— No, niin nouseppas jo!

Anna Maria, jo oamu on käissämme,
Mehtämies torvellans' tojotteloo;
Ja korvet ja kalliot kaikkuuvat eissämme.
Ylös, mun kultaini! nouseppas jo,
— No, niin nouseppas jo!

Voi *Tybalt!* mun kultain, kuin unta ei suonut;
Mun muiskut ne muistuttaa unestain viel'!
Ei koskaan ouk päivä tänn' tuttavain tuonut,
Niin kuin se salainen, suloinen yö,
— Kuin se suloinen yö.

Niin laulakoot linnut, kuin usmat on poisi,
Ja soittakoot sarvet — niin monia kuin ois!
Kuin unein ei häviäis. Jopa tuo jäi!
Ja *Tybalt*, mun kultain, sun unessain näin,
— S'ua unessain näin!

Ruusu Orjan-tappuraisen.

Atterbomilta. (Suomentama).

[Lauletaan kuin: "Hulda Rosa, Fjäriln frågor" &c.]

"Ruusu kulta! (Perho loatii
Illan hämärrellessä)
Miksi eroisi mun soatti
Suruun? Pimenööpi moatki —
Vasta syvän-yöllä voatii
Lempi — lempi
Peätteä liittoonsa."

Ruusu, itkein, virkki: "*tästä*
Lähek Perhoinen jo pois!
Pimeyspä mejät estää —
Halaamasta m'ua peästä!
Oamuksipa tuota seästä!
Mietii — mietii,
Sinusta, voan sois'n."

Kuu jo valollansa, hellä,

Suloitteloo koko moan;
Kussa Ruusu nukkui, välleen
Perhoinenpa joutui jälleen,
Kuiskais, päivän koittais, hällen
"Nouse! — nouse!
Hyväillä jo soan."

Harakan-varpu-Heinä.

Atterbomilta. (Suomennettu).

[Lauletaan kuin: "En blyg Viol på ängen stod" &c.]

Harakan-varpu-Kukkainen
Keolla seisoi yksinään,
Kaunis, suloinen, heinä!
Niin tuli eteläisen kans'
Neitopa laulain tanssians'.
Hään tuil — hään tuil
Niin onellinen juur'.

"Voi, (mietti kukka) jospa voan
Sen onnen ainoasti soan,
Heinien hehkuks' tulla!"
Kuin tyttö noukahti sen pois',
Ja painoi poveensa — viel' sois'
"Jos voan — jos voan
Vähäiseks' hetkeks' voan!"

Voan tyttö tuil: jo pettiin hään,
Sen pienen kaunokaisen peä
Tuil jalaltaanpa koatuks'.
Hään painui, vaipui; "muttapa —
Ma kuolen! voan tok' sinulta;
Tehtäisi — tehtäis!
Sun jalkais juurella."

Ilta-ruikutos.

(Suomentama).

[Lauletaan kuin: "Sköna flicka tillåt mig blott ett ord Dig fråga!"]

Pojat, yöllä, laulaen leppeesti tyttö-kultaisensa ikkunan alla.

Kaunis tyttö, josma sais'n
Sanan sulta aivan!
Siitten olisinma vait,
Enkä s'ua vaivaak.
Vapautettu piteä sun,
Yksin, vallan käytteä;
Korkeinkinpa onni mun,
Tahtoaisi täytteä.

Kuules, kultain, sanani:
Tules tännek luoksein!
Uskoppas mun puheeni,
Vannon nimeis vuoksi:
Hurskas ompi mieleni!
Jos myö joutuis yhteen,
Lupaan, vannon — kieleni
Ei piek muuta pyyteä.

Painuk, vanhan nureista,
Poikaisi jo syliin!
Rakkauen soat murheistais,
Ystävyyttä hyvin.
Majassamme voisit sie
Onnellinen olla;
Lykylliseks' tulisit,
Sen moar' soisin tulla.

Karkiainen.

Ukko (Tytön isä) hawaihtuaan, toruu heiät, ikkunansa awattua ylimmäisestä huoneen-kerrasta.

Jo, toas! Pahuuspa! Mitäpä häly? Mänkeä tiehenne! Kukapa laulaa? Kukapa laulaapi ja uskaltaiksen piteä remua? Mänkeä pois! Tokkos mää? Mitkämpä korvettavat työ? Mitkämpä korvettavat työ! Eikös jo lopuk? Ettenkös herkiäk jo pois? Ettenkö herkiäk jo pois?

Antti, haeppas vahin! Jotta peäsen tästä möläst; sillä ovat juovuksissa. Ne juoma-ratit, ne juoma-ratit, ne haisoo olta, viinaa, aina tänn'. Mänkeä pois! Tokkos mää? Sen tulen ruuat, vimmat, työ! Sen tuhat tulimaiset työ! Ettenkö taukook! Ettenkö luovuk telmämäst! Ettenkö luovuk telmämäst'?

Senkös perkeleenkö pojat, jotka kiljuuvat kavulla, ja hävittää muihen yölepoo? Mänkeä pois! Sitt' muutoin huuvan tänn' yö-vartian, jok' viep' teit' katrakkaan; kussa jeätten kunnek luunne sammaltuu. Josma otan ruoskain, tulen sinn', niin hakkaan hartianne, ettei ykskään ruoto ehjäks' jeäk! Sen vannon ma; ja huut! ja mänkeä hiiteen! Mänkeä hiiteen! Tuhmat siat. Huut! Mää helvettiin! Mää helvettiin! Mää helvettiin!

Tähet ja kuu.

[Lauletaan kuin: "Stjernorna blinka ned på min ödsliga stig" &c.]

Tähet ne paistaa
Ainakin moahamme tänn';
Taivas se loistaa
Yöllä, kuin päivälläkin!

Murheet ja huolet
Voittaavat mielemme teäll';
Taivaassa, tuolla,
Ollaan kuin voiton jo peäll'!

Jos mulla oisi
Siivet, kuin linnulla on,
Lenteämmä soisin
Moastapa — taivaisehen!

Missä on toista,
Kauniimpi kahtoa muu?
Kuin, koska loistaa,
Taivaalla, tähet ja kuu!

Kass' kuin tuo kahtoo.
Mieluisast', moahankin tänn'!
Kultain, hään tahtoo
Olla mull' ysiävänäin.

Silmällä, tuolla,
Valvoovat onnemme net;
Toisella puolla
Vastapa onneisi neät!

Laulakee veikot,

Taivaanki valloillen myös!
Vaikka on heikot
Eänemme, kebnoisi työs.

Kuu jopa kuulee,
Arvaakin laulumme hään;
Etkössä luule,
Jott'ei hään mejjätkin neä?

Soitas siitt' Suomi,
Helkytäk kantelettais!
Iloa tuomme
Moastais ja taivahastais.

Suun-anto.

(Suomentama).

[Lauletaan kuin: "Jag är så ung, min blod så het" &c.]

Ma olen nuori! Vereni-
pä pohtuu suonissain;
Parasta, jota tiijänki,
On soaha suuta, vain.
Ja joski tyttöin halais' mie,
Niin riivattupa kaikki lie;
Sill', josma toivon miten voan,
Niin ei se synnyk kuitenkaan...

Noapurin tyttö, kauniskin,
On paras kultani!
Jo kerran luontoin karkaisin,
Ja otin syliini:
Mutt', lempo, kaulavoatehist'
Tuil neula, joka sormein pist';
Ma juoksin pois, kuin verta vuos'.
Ja suunkin anto — se jäi tuoss'.

Jo häntä kerran siitten ha'in,
Ja tapais'n portissaan;
Mä hänet käsihini sain,
Ja pyysin suuta voan;
Mutt' silloin joutui isä sinn',
Joka tuil porstuastakin;
Ja silloinkin se siihen jäi,
Mun täytyi olla — ilman, näin.

Ma, rannallaik, sen tapaisin
Niin mieli-lempöinen;
Toas pyysin suuta samaisin.
Hään sanoi: "veikkonen"!
Ja suutansa jo ojensi;
Voan silloin talon koiraki
Mun puri seäreenipä, niin
Jott' täyvyin heitteä, kaikki, siin'.

Kuin öylöin kävin sivuitsen,
Hään sanoi, hiljain, nuon:
"Ma akkunani avaitsen,
Ja outan sinun — tuonn'!"
Ma tulin, toivoen, niinkuin muut,
Ja nostin ylös tikapuut;
Voan katkeis, pahat, noustessain;
Ja suuta — empä soanut vain.

Ja niinpä ainakin se lie —
Vaikk' olen vielä nuor',
Voan jos en suuta soak, niin mie
En maltak olla nuon.
Niin sanoppas, kuin kuulet niit',
Mitäsmä olen tehnyt siit'?
Kosk' eipä ykskään auttanoon,
Ja suuta mulle antanoon.

Kosia.

[Lauletaan kuin: "Under bröstet bar jag smärta" &c.]

Mielessänipä minä kannan
Murheen, jokapa on jo vanha;
Eikä ykskään nyt tajjak auttaa,
Paihti sinä, ja sinun kautta.

Niinpä tämäkin liika vaiva
Syämmeni jo pohjat kaivaa;
Enkä tijäk mitäs mun puuttuu,
Mielessanipä kaikki muuttuu.

Yö on kolkko, ja päivä kylmä;
Mutta, kultuein, sun silmä —
Sepä lämmitteä mun mielein,
Ja mun soattaapi ilon tielle.

Sie oot kaunis, ja sie out koria,
Sie out nuori ja varsin soria!
Ilmankoskipa minä soisin
Jotta, seurassais, aina oisin.

Sie out linkki, ja sie out nöyrä;
Minä vanha, ja selkään köyrä.
Niinmä vannon — etten mä tajjak
Tulla aikoin, ell'emme najjak.

Rupeek vaimokseni mullen!
Annan ihteni, ijäks', sullen.
Siitt' ois onni ja lykky koissa,
Murheet painuisi kaikki poisi.

Kuules kultainenpa neitti!
Mitäs sanoisi sun äitis,
Jos me uskalsimme pyyteä —
Peästä, naimisilla, yhteen?

No, niin annetaanpas sitten suuta!
Sepä alku, ja siitten muuta.
Kirkollenkipä siitten käyvään.
Tehhään kaikkipa temput täyven!

Siitt' ei sanomista oisi kelleen,
Jotta joutuipa kovin välleen;
Sillä aikansak kuhik voatii,
Ell'ei tytti jo kätkyyn soatiin.

Morsiain.

(Ruotista suomenettu).

[Lauletaan kuin: "Vi bundit ihop en bröllops-krans" &c.]

Jo valmis on sun heä-pukuis!
Silkistäpä, sininen;
Myö soatamme sun sulhais luoks',
Ja ikuks' iloon viimen!
Uus ja kaunis morsian-puku!
Silkistä, sininen. :|:

Kukat ja ruusut, kustaik lai,
Ne kasvaa kaikki siihen;
Voan mistä sulhain tästä sai,
Ja kellen niit' nyt viijään?
Uus ja kaunis morsian-puku:
Silkistä, sininen. :|:

Jo monta vuotta keträis sie
Keltaista pellavaisi;
Sen säijes hiusta hienempi,
Ja lankais kaunis varsin.
Uus ja kaunis morsian-puku!
Silkistä, sininen. :|:

Voan kosk' on kosia jo teäll',
Ja viimen vuosiik männyt;
Niin kosk' hään sai mit' haki teält',
Hään kaikk' on sovittanut.
Uus ja kaunis morsian-puku!
Silkistä, sininen. :|:

Frithiofin Sota-Laki.

Tegnériltä. (Ruotista suomennettu).

[Lauletaan kuin: "Nu han sväfvade kring på det ödsliga haf" &c.]

Nyt hään purjehti pois meren aukioillen,
Hään läks' kaukaa kuin soalistaan hak';
Mutta soturioitansa kurissaan pit'.
Voitkos kuulla sen meriläis-lak'?

"Ei piek huoneissa moata, eik katoksen all':
Vihamiesipä tuvassaik lie;
Makoo kilpeisi peäll', ja piek miekkaisi käiss'!
Peitteheksiki taivahais pie!

"Lyhyt vasaran vars' ompa voivalla *Thor*,
Kynär-pitkä on miekkakin *Frein*;
Siin' on kyll'! Jos oot mies, riennäk vihajais peäll';
Sillä lyhyt ouk miekkaisi ei.

"Vaikk' on rajukin tuul', purjeis nokkahan sa'a!
Hauskaat ovatki myrskyiset seät:
Laskek venoisi vesillen — pelkur' on hään
Joka vältteä — vaikk' pohjaankin mää.

"Vapa neitonen moall', ei ouk merelle sen;
Joski *Freija*, hään pettäis sun voan;
Sillä poski punainen on viekkaus juur,
Ja sen paulat on kiemuransa.

"Viinaa vanhatki joi, olek päissäis sie myös!
Jos voan kunnolla kannatat sen.
Joka hoipertaa moalla, hään nouskoon ylös;
Voan jos horjut, mää — pohjahan päin.

"Jos neät kauppiaan purtta, niin suojelek sen!
Mutta heikko hään — maksakoon työs;
Hään on voitonsa orja, sie merellä mies;
Paremp', kultansa, miekkaasi myös'!

"Ja'ak, merellä, soalistais arvalla vaan;
Miten käyp', elä pahaksi paak!
Mutta kuninkas ite — ei arpahankaan;
Hään voan kunnian, yksinään, soap'.

"Nyt neät soturit jo, siinä kina ja työ;
Käypi kiivaast' jo kilpeihin kiin.
Jos sa askelen vältät, soat eroisi meilt':
Tie kuins tahot; — voan laki on niin.

"Tyyvyk voitollais! Voan, joka armoais pyys,
Sill' ei puolta, hään riitaa ei suok;
Niinpä kuulek sen rukousta nytkin myös:
Konna se, jok' ei seälisi tuon'.

"Niin on merellä tapa, ja mies ompi hään
Joll' on hoavoja rintansa täys;
Annak vereisi juosta, vaikk' päivän ja yön,
Sijok siitten — jos mejjän out mies'."

Niin hään julisti lainsa, ja nimensäkin
Tuli kuulluiksi vieraisiin main;
Eikä löytänyt vertaansa aaltojen peäll':
Ja sen joukot, ne sotivat ain'.

Mutta ite hään perällä istui, ja siin'
Kantoi siniseen syvyyteen päin:
"Olet synkkä! Voan sinussa rauha tok' lie,
Kosk' ei peälläisi löyvykkähän.

"Joski Jumala suuttuisi, miekkahan hään!
Jos niin suotu on, koatunen mie!
Mutt' hään pilvessään pysyy, ja mietöksillään
Hään voan hätyttelöopi mun miel'.

"Voanpa tappelussa, niin on korkeissaan hään,
Nousoo, kotkana, ilmohinsa;
Ja sen ohta on kirkas, ja kuuluu sen eän',
Kuin hään kokasta salamoittaa."

Niinpä aina hään voitosta voitollen läks',
Oli vakava voahtien peäll';
Ja hään kulki eteläänpä soaresta soar',
Kunnek tulipa Greekan mereen.

Kuinpa korpeila näk', tuolla allojen luo.
Kussa temppelit notkistaiksen —
Mitä oatteli — Freja sen tietää, ja sie;
Ja, te Runojat, arvaatten sen.

"Täss' on asuntomme, teällä korpi ja soar',
Teällä kirkko, jonk' isäni näi!
Se oil tännepä, johonma kultuein pyys';
Mutta, mieletöin, pohjoiseen jäi.

"Eikös onni, ja rauha, ouk metistöss' teäll',
Eikös muistit lie pylvien luo?
Niinkuin rakkaisten kuiskeet on lähteisten eän':
Linnut laulaavat runonsa, nuo.

"Missä Ingeborg nyt? Lie hään hyljänyt mun,
Vanhaan vaivaiseen Ruhtinahan?
Emmä soatak sen heitteä, jos henkissä lie;

Jos ma saisin tuon nähäkseni voan!

"Jo on vuottapa kolm', koska kotoa läks'n:
Koska näinmä nuo runoisat moat.
Tokko tunturit siellä viel' henkissä lie,
Liekkö kesä mun syntymä-moass'?"

"Isäin hauvallepa minä istutin puun;
Vieläköhän lie kasvava tuo?
Kuka korjannoon tuon? Annak voimaisi, moa!
Sillen taivaskin, kastellais, suok!

"Miksi viivymme viel', näissä vieraisissa maiss'!
Otan verot, mies'murhaaja mie —
Kyll' on kunniaksein! Ja toi kultakin, tuo,
Emma missäkään arvossa pie.

"Jopa lippukin osottaa pohjoiseen päin!
Pohjassakin on rakkaimmat moat;
Niinpä seuraanki taivaisien tuulien myöt,
Jopa palajan takaisin toas."

Frithiof tuloo Kuninkaan Ringin tykö.

Tegneriltä. (Ruotista suomennettu).

[Lauletaan kuin: "Kung Ring han satt i högbänk om Julen och drack mjöd" &c.]

Ring Kuninkas, rahillaan, jouluna olta joi,
Sen viereen istui puoliso, nuor' ja kaunis toi;
Kuin syys ja suvi nähtiinpä niitä vierekkään,
Tuo oliik sulo kevät, se kolkko syksy hään.

Niin tupahanpa tuli jo ukko vieras sinn';
Hään peästä jalkoin asti nahoissa puukeiksin.
Hään piti kepin käissään, ja kävi kyyryssään;
Mutt' korkeemp' kuin ne toiset, niin oli kuitenkin' hään.

Hään istuaksein paniin, sopessa, pankolla;
Siin' onki köyhäin paikka, ainakin arvolla.
Nuo hovinherrat nauroit, ja iskit silmänsä;
Ja sormellaan osotti, ukkoa, ilvensä.

Nyt vihastuipa vieras, sen silmät leimahtaa;
Hään miehen, yhen heistä, rinnoista kiini soa,
Ja sukkelasti keänsi sen ylös-alaisin.
Ne toiset vaikenivat: myö oisiik tehnyt niin.

"Mikäpä häly tuolla? Kuk' murtaa rauhaani?
Niin tules ukko tänne, puheillen, kultani!
Mitä on nimeis? Mistäs sä olet? Mitäs hait?"
Niin sanoi, vihapäissään, kuninkas — muuta pait.

"Kyll' paljonpa sa kysyt! Voan minä vastaan sull':
En annak nimein kellen; se kuuluupi minull'.
Katumuksessa synnyin, *puutos* mun taloni;
Tänn' tulin *Ulvilasta*, — siin' vietin yötäni.

"Ma ennen muinon kulin, merellä, laivalla;
Sill' oliik vahvat siivet, se lensi ilolla.
Mutt' nyt jo hyljättynä, se jäätyy rannalla;
Itek oon vanhaks tullut: vaivapa vanhalla.

"Ma tulin tiijustellen, opiksi mieltäisi,
Niin tehtiin mullen pilkkaa, en olek narriksi!
Ma sain niskasta narrin, ja keänsin häntä päin.

Suok anteeksi Kuninkas! — Tok' vahinkoksi ei."

"Et pahoinpa sa panet sanojais, weikkonen!
Sill' kunnia wanhoillen: Istuppas pöywällein!
Woan heitäk hoamuis poisi! Sun soisin nähäksuin!
Piilten ei ilo synnyk, toivonpa ilon, näin."

Ja nytpä, vieraan peältä, läks' karhun nahka vain,
Sen vanhanpa siassa, nyt nähtiin nuorukain;
Ja otastapa aina hartioin liepelle,
Sen kelta tukka laineht', kuin kulta-viipeleet.

Hään seisoi siinä, uljas, sini-sametillaan,
Hopein solettu vyössään, kussa tapiola
Oil kauniist kuvaeltu, peotkin, luonnossaan.
Ne, ympär kupeitansa, tavoitti toisiaan.

Kalvoisimessaan kantoi renkaan, kullasta, uus;
Kupeeltaan riipui miekka, kuin tuli-leimaus.
Silmällä vakavalla, hään kahtoi ympär nuon —
Hään kaunis oil kuin *Balder*, ja uhkea kuin *Thor*.

Hämmästy'n *Inkan* poskeet, ne muutti karvansa:
Kuin revontulet poahtaa tunturin hankia,
Kuin kahet lillukaiset, tuulen tuimuuessa,
heilyyvät laineen peällä — niin liehytt' rintansa.

Nyt puhalsivat torveen, ja kaikki hiljaks' jäi,
Sill' nyt oil luvan hetki, jota käytettiin näin:
Sinn' tuotiin oras Frejrin, joll' omena oil suuss',
Kukilla kaunistettu, nelj-ryömin, kaunis, uus',

Ja *Ring* Kuninkas repi harmaja hapsiaan,
Hään koski posson ohtaan, ja teki lupansa:
"Ma wannon voittaakseini sankarin *Frithiof*,
Niin *Frej* mun auttakooni, ja *Odin* ja myös *Thor*!"

Irvislellenpä naurain, nyt vieras kohottiin,
Silmänsä, suutuksissaan, vihasta leimahtiin;
Hään löi miekkansa pöytään, jott' raikkui salissa,
Ja ylös kaikki urot ne hyppäis rahistaan.

"Niin kuuleppas, Kuninkas, mun lupauksin myös!
Tuo *Frithiof* on mun heimo, sen tunnen, se on mies.
Ma wannon hänen puolta ma pian ikäni,
Avulla Tuonen neijon, ja terän miekani."

Kuninkas, naurain, sanoi: "Kyll olet rohkia!
Tok' sanat vapaat olkoon Kuninkaan hovissa
Juotappas' häntä, Rotnink, parhaillais mik'on läss'
Ma soisin hänen jäävän, kaikeksi talveks', täss'."

Ja Rotnink viinasarven hään otti, täynäns, nuon;
Härän otasta soatu, kalupa kaunis tuo.
Jaloilla hopeisillaan, monenki renkaan kans',
Kuvilla vanhoin aikoin, kirjuttamisillans'.

Silmällä moahan kahtoin, hään tarjoi sarven täll';
Mutt vapisipa käsi, jott viina ripsaht' peäll'.
Kuin päivä-lasku vuohen kukkaapa punoittaa,
Niin polttivat pisarat sen kauniin sormia.

Ja mielelläänpä, vieras, hään sarveen otti kiin.
Ei kaks' sen tyhjäksi juonut, joit' miehiks' mainettiin;
Voan heti, arvaamatak, Rotninkin hyväksi.
Niin voipa, yhell' kerrall', sen, yksin, tyhjensi.

Runoja kanteleensa hään otti samassa,

Ja lauloi runon kauniin, rakkaista pohjassa:
Hagbartista ja *Signest'*, ihaisest' laulaissaan —
Syämme kovat sulii kupariss' rinnoissa.

Hään *Valhallasta* lauloi, ja *Einherijästä*,
Vehkeistä uroin vanhoin, moalla ja merellä;
Käsi jokaisen miekkaan, ja silmät kiihoitt' hään,
Ja sarvi aina kulki, joukossa, yhtänään.

Kovinpa siellä juotiin, kuninkaan hovissa;
Jokainen uros oliik hyvinpä huitissa,
ja mäniik siitten moata, hiljaisest' rauhallans';
Voan *Ring*, kuninkas vanha, hään makais *Inkan* kans.

Katteini-Rouvan Hedvig Helena RAMSAYN (Syntynynnä TAWAST) kuolemasta, kuultuani.

[Sillä laulannolla kuin: "Gullmanig fåle Skinfaxe drager."]

Ainapa surunki sanoja soahan,
Ainakin kuuluupi kurjuutta voan;
Murheet, ne seuraavat meitäkin moahan,
Huolet, ne tummentaa taivaan ja moan.

Niinpä nyt silmäni sinua kaipaa,
Syänki suruupi, lähtyäis pois;
Toasi jo tuonela turviinsak saipa
Yhön mun ystävän; — monta ei ois.

Kasvoit kuin mansikka: punoitit aina,
Loistit kuin lillukka — iloksi voan;
Kypsyit, ja he'elmöitit, armaani vaina!
Hajottain lemuais ympäri moan.

Tok' ei sun päiväiskään paistanut aina:
Pilvet ne toisinaan pimitti sen;
Elämän vaiheet, ne mieleemme painaa,
Tok' sinä kannoit ne — kärsiväinen.

[Varsin jo vanhalla ijällään (90:nettä vuotta eläisään) oli vainaja, viimeisiä vuosia, pian sokeena.]

Tulin kuin outo tänn' vieraiseen moahan,
Kaukoa, meren ja vesien ta'a;
Kyllähän ainakin tuttuja soahan,
Voan en tok' semmoista ystävää soa.

Olit kuin äitini, olit kuin sisko!
Kultainen, olit kuin ystävät lie;
Harvoinpa onni mull' vertiöis viskoo,
Harvoinma semmoista tapaan, kuin sie.

Lempi oil luontoisi, rakkaus mieleis,
Syleisi hyvyttä täynnä oil siell';
Suus' oli suloinen, mesinen kieleis,
Mutta sun syän oil sulavamp' viel'.

Sillä nyt hauvalleis kynelein kylvän;
Muistoksi murheeni, juoskohot hyö!
Jos eivät asetak kuuluisan pylvän,
Niin hyö tok' osottaa kiitoksen työn.

Charlotte.

SANAUKSIA.

[Ennen painetut Otavassa I. p. 321-223, 266; 326, II. p. 162.]

I.

Agnes Louise Godenhjelm.

Nuori kuin heinä, kaunis kuin keväinen kukka,
Kasvoit sie koria, korvessa: Suomessa, suloinen juur.
Ihana tyttö! taivaat ei tainna olla sinua ilman;
Sen eestä ottivat hyö, moastakin, omansa pois.

II.

Ulrik Wilhelm Hasselblatt.

Ystävä! vieraissa maissa myö tutuksi tultiin, ja kohta
Rakkaus ratkeis, ja ystävyys yksinään jäi.
Kuolema rikkoi sun rintais, mutt' henkeisi heiti;
Tuonelan turviin yhtyyvät ystävät toas!

III.

Petter Reinhold von Törne.

Surekaat, Suomessa, kaikki! Yks mejän ystävä vaina,
Törne, on manalaan männyt; viisas ja vilpitöin mies!
Nuoruus ja viisauus, moassa — ei tavatak, yhessä, aina:
Hänessä löytyivät kaikk'! Totuus ja rakkaus myös.

IV.

Rakkaus.

Ei makeempoo ouk kuin rakkaus! Se tuottaapi meillen
Taivaan ja moan; ja mesi on sappena sill'. —
— Niin uskoopi *Nossis*; se jok'ei soan't *Kypriltä* suuta,
Häntä ei tunnek: sen kukka on kavunnut pois.

Nossilta.

V.

Thymareta.

Voi pahuus, kuin soreeks' oil' tehty *Thymaretan* kuva!
Silmästä paistaapi hyvyys, ja hiljaisuus myös;
Piskakin heilutti häntäns', ja katteli kuvaan,
Luullen ett' häänsäkin nyt entisen emäntäns' näi.

Nossilta.

VI.

Sapfo.

Vieras, jos *Sapfoa* nähäksis soisit? *Charíteisten* kukkaa. —
Käy *Mityléneen*, kauniimpaan kaupunkiin ast';
Sano, ett' *Lokreisten* moa myös synnytti hänelle siskon,
Nimellä *Nossis*: runojoin nimikko. — Mää!

Nossilta.

VII.

Tyttö.

Taivaan tyttö! huuleis on hunaja, kieleis on mettä,
Suloinen suusi — tulinen silmäisi on;
Josma sun poveiskin näkisin! tuopa on kaikista kauniin;
Poveini polttaapi tuo, mielyttää mieleini juur'. —

Hulivili.

[Ennen painettu Otavassa II. p. 317, 318.]

Minä olen poika, jot'ei surut paljoa paina;
Vilpiä ja hilpiä — niin olen minä aina.

Mutta enmä aikoin tulet, olla eneän teällä.
Sillä vaimot valehteloo paljon minun peälle.

Ämmät vanhat äykkäävät, ja nauraa pahat naiset;
Ja ne nuoret vaimot ovat, kaikki, samallaiset.

Josma oisin, jonkun kerran, joukossakin päissä!
Siitten tuosta torutaan, ja akat ovat äissään.

Josma jollon, korttiloissa, onneani koitan!
Siitten tuostaik lorutaan — jos kohtakinma voitan.

Josma jollon ottaisini tyttöäin mun luokse!
Siitten tuosta pauhataan, ja puheet kylään juoksee.

Mitäs minä tuosta huolin? Tuo mun viinain tänne!
Minä pulloin pullistan, ja elän niinkuin ennen.

Eihään siihen tullekkahan tekämistä kenen!
Piikojä ma pitelen, ja likistän kuin ennen.

Minä heitä kuiskuttelen, muiskuttelen muuten;
Syläilen, ja hyväilen, käsillään että suuten.

Tulek tänne tyttö rukka, likemmäksi muutais!
Niinmä saisin suikutella sinun pientä suutais.

Josko mummo murahtaa, jos toruu vanhat naiset,
Sanot heille että ne oil, nuorra, samalaiset!

Vanhat peätään puisteloovat, muisteloovat mieltään —
Mitäs siitten nuorten ilot torutaan ja kieltään?

Niin ne tuolla teköövät, ja niin ne teköö sielläik;
Niin on ennen eletty, ja niin eletään vieläik.

Koulumestari.

(Suomennettu).

[Lauletaan kuin: "Kära gossar! Låten se, alt J då, engång lären A, B, C."]

Pojat laulaa, yhtenään.

A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, P; Q, R, S, T, V, X, Y: A, B, C, D, E, F, G

Koul'mestari. (Käissä kepillään).

Pojat; rukkat, näyttäkee!

Jottapa kerran voitten A, B, C.
Ell'ei paremp' käyk, kuin koitan —
(Kiitänkö mä, vaiko moitan)
Niinmä selkeän, teillen, annan!
Nurkkaan teijät seista pannaan —

Pojat, laiskat, näyttäkee —
Jottapa kerran voitten A, B, C,
Ei niin, ei niin! Ei niin, ei niin!
Niin pä! niin pä! No nyt kävi hyvin kyll'!

Pojat rukat, elkeä pelkeä!
Enmä vielä annak selkeän;
Voan jos teitä naurattaapi,
Niinmä teijän korvat roapin!
Piiskata mun teijän täyt';
Tottapa siiloin myöski paremp' käyp'!

B, A: be, be! B, E: be, be!
B, A: bi, bo! bu, ka, ke, ke!
Ko, ku, — No tavaa paremp' sie!
B, A: ba! B, E: be! B, I: bi! B, U: bu!
K, A: ka! K, E: ke! K, I: ki! K, U: ku!
B, A: be, be! B, E: be, be! B, A: bi, bo, bu!
Ka, ke, ki, ko, ku —
No tavaak paremp' sie!

Minä vähä tästä työst'!
Tavaan ainaik ite myös —
Paremp' sian paimenna!
Niin on, talvell', vapana.
Seista yhtenään ja pauhaa,
Eikä soaha tunnin rauhaa;
Opiksipa selkeän pannaan —
Tuhmat pojat pirull' annan.
Vähäik' siitten palkaks' soan
Ka, ke, ki, ko, ku.
Mänkee hijen pisahan!

Viina-Virsi.

[Lauletaan kuin: "Här är ock en fyllehund! Mina bröder — Lambo." &c.]

(Isäntä laulaa.)

Pieppäs pikar' pivossais,
Puhuk pullois luokse!
Viina kiehuu kiassais,
Voahi moahan juoksee;
Kahok, kuin tuo juoma-härkä
Vetelööpi viinan märkeä —
Juokaam', Juokaam'.
Veli-kullat — juokaam'!

(Vieras laulaa.)

Nyt on pulloin tyhjä toas,
Ei ouk mitä juuaan;
Nyt on kulkkuin kuiva toas.
Kunnek' toista tuuaan.

Paha olla tässä hä'ässä!
Ei ouk suussain, eikä peässä —
Juokaam', juokaam',

Veli-kullat, juokaam'!

(Isäntä toas, toisellen.)

Otat kuppi kätteheis,
Elä häntä heitä;
Olet seuran-pettäjä.
Jos et seuraak meitä.
Juoppas, juoppas juoma-ratti,
Huuhteleppas huuleis, matti:
Juokaam', juokaam',
Veli-kullat, juokaam'!

(Toinen.)

Sep' on mulle vaikia,
(Elä eneä anna!)
Kuka jaksaa kaikkia
Pulloi suuhun panna.

(Kaikki yhteisesti.)

Et ouk poika, jos et koita
Että pulloaisi voittaa!
Juokaam', juokaam',
Veli-kullat juokaam!

(Vieraat, yhdessä.)

Ite ompi isäntä
Hunajaa ja mettä,
Joka aina lisentää
Viinoa kuin vettä. (Isäntä:)
Kiitos olkoon monin kerran, Eip' ouk vieraassakaan syytä,
Tuhatta tuhannen verran Joka juop', ja toista pyytää;
(yhteisesti:)
Juokaam', juokaam',
Veli-kullat — juokaam!

Juoma-Laulu.

[Lauletaan kuin: "Vänskap är en planta, ganska svår att finna". &c.]

No sinä uljas miesi — joka istut siinä.
Mikä sinun nimeis? sanok mullen sen:
— Tuos on sinun lasiis — tartuk siihen kiini!
Panek sitä pohjaan, hyvä kultainen.
Elä seästäk sit', voan tyhjennäppäs pois!
Kyll' toista välleen
Saisit jälleen,
Jos tuon jois't.

kertaus:

Elä seästäk sit', voan tyhjennäppäs pois!
Kyll' toista välleen
Saisit jälleen.
Jos tuon jois't.

No puhuk pullois luokse, laulak lasin eäreen!
Juo sun tyttöis muistiin! — hyväillä sit' soat,
Jos sa panet pohjaan, jos sa täytät meärän;
Jos sa tuota hyljää — hyljää hään sun toas,
Sillä tiijät sen, ett pettur' petetään —
Ja jok' ei ryyppää,

Se on syy-pää;
— Se on hään!

kertaus:

Sillä tiijät sen, ett' pettur' petetään —
Ja jok' ei ryyppää,
Se on syy-pää;
— Se on hään! juo! juo! juo! juo! juo!
(Hänen juuessaan laulaa siihen toisetki.)
auks'! auks'! auks!

No nyt on viina suussais, nyt on mieli peässäis,
Nyt oot sinä soanut viisautta kyll'!
Muista sinä voan, ett' toisill' annetaan;
Ja jok' ei sitä
Puolta pitä,
Hään ei soak. —

kertaus:

Muista sinä voan, ett' toisill' annetaan;
Ja jok' ei sitä
Puolta pitä,
Hään ei soak. —

Kapakkaan marssi.

[Lauletaan kuin: "Äiti, sanon minä sull', mikä tuska ompi mull" &c.]

Lähkeämme nyt laulamaan.
Laulujamme lausumaan!
Kaikk' on kavuilla kaheltu,
Joka kolkka kolisteltu —
Ei ouk muuta jälellä,
Jälellä.
Kuin kapakka mäellä.

Tuoneppa tuo kulkoo tie.
Joka meit' kapakkaan vie.
Sinnek polkemme pojamme,
Siinä juomme joukkonamme.
Käykee sinnek joka mies,
Joka mies,
Kuin on tässä, kuka ties!

Siinä olvet koitellan,
Viikset viinaan voitellaan.
Siinä soamme hampain vastek,
Siinä soamme haulein kastek.
Siinä soamme mielellä
Mielellä
Mehun mettä kielellä.

Niinpä muutkin teköö! Nuo
Pakanat ja papit juo. —
Pojat juovat Pohjan moalla,
Lapset Lapihin rajalla,
Suomalaiset Suomessa,
Suomessa,
Kallistaavat pullonsa.

Sillä moa se kasvattaa
Viinan viljaa Suomessa;
Sill' ois suru, ja ei muuta,

Jos ei kastellaisik suuta
Jos ei löytyis miehellä,
Miehellä,
Jotakuta kielle.

Juokaam' pojat juokaam näin,
Että kaupunki on päin!
Huoneet käyköön ylin alan,
Ite käymme neljin jalan:
Nukkumme, niin nähä soamm',
Nähä soamm'
Uuuet kestii unessamm'.

Veisu.

(Ruotista suomennettu).

[Lauletaan kuin: "Min son, om du vill sällheten nå, så drick" &c.]

Jos tahot iloa nauttia, niin juo!
Jos tahot vältteä tautia, niin juo!
Sill' viinapa iloiseks' teköö sun mieleis —
Mutta niin kauvan kuin liikkuu sun kieleis,
Niin juo, ja laula! ja juo, ja laula, ja juo!

Jos Leäkärit kielteä sun juomasta, niin juo,
Hyö makoovat itekkin juovuksissaan, ja juo —
Mä kymmentä Leäkärii jo olen nähnyt,
Ja kaikki on samalla tavalla tehnyt.
Ja juo, ja laula! etc.

Jos sull' on yksi ystävä, niin juo!
Out ystävyvyvess' pysyvä, ja juo!
Taputak tyttöis, ja ann' hänell' suuta,
Ja jos sinä soat, niin tiek vielä muuta.
Ja juo, ja laula! etc

Jos olet vanha ja voimaton, niin juo!
Jos olet nuori ja naimaton, niin juo!
Sill' juoma vanhallen voimaa lisää,
Ja nuori ei tarvihtek neuvoa iseä.
Niin juo, ja laula! etc.

Jos olet isältäis talon soanut, niin juo!
Jos noapurit ovat sen velaks' ta'anut', niin juo!
Sill' juoman aineet sull' moasta kasvaa,
Etk' tarvihtek viinasta rahoa maksaa
Niin juo, ja laula! etc.

Tuomari pännänsä viinahan kastaa, ja juo —
Riivali talonpojan asiaa vastaa, ja juo —
Kas' herra, kuin hyvin hään asians' käyttöä;
Koska hään, rahalla laskunsa täytteä.
Ja juo, ja laula! etc.

Sotamies tappelee niin kuin poika, ja juo —
Ja kuin hään vihollisensa voittaa — hään juo;
Hoavat ja kunnia-merkit hään kantaa,
Sielun, ja syämmens, likoillen antaa.
Ja juo, ja laula! etc.

Pappi se soarnaa kyll' voimastaan, ja juo,
Hään soalins' pitäjält' toimittaa, ja juo —
Juustot ja pellavat rouallens' kantaa.
Ja sielunpa autuuen sairailen antaa,

Ja juo, ja laulaa! etc.

Lukkari pitäjäll' häissä käyp', ja juo —
Hään suonta iskee ja laulele, ja juo;
Viinalla kurkunsä karkaiseepi,
Ja pyhänä, kirkossa, parkaiseepi,
Ja juo, ja laulaa! etc.

Mittar' hään tikkujaan pistelee, ja juo —
Hään puyki-kiviä viskelee, ja juo —
Hään pituuvien, syvyvven, levyvven mittaa
Ja ketjujen jatkoksi veäntelee vitjat,
Ja juo, ja laulaa! etc.

Nimismies rästä kantelee, ja juo —
Hään lehmän korvia leikkelee, ja juo —
Välisten antaa hään viikon aikaa,
Ja sitten hään laittaa ett' vasarat paukkaa,
Ja juo, ja laulaa! ja juo, ja laulaa, ja juo!

(Muihen tekemä).

Turun Tulipalo.

(Syys-kuun 4:nä ja 5:nä päivänä, vuonna 1827).

[Ennen painettu Otavasta II. p. 318-320.]

Tuli on Turussa turmion soanut;
Vallatoin valkia, vahinkot suuret.
Kirkot ja kartanot, tornit ja muurit,
— Kaikki on koanut.

Tuulikin tuli, ja paiskasiin paloon,
Tuiskutti tulta, ja riettaanna riehui.
Leimaus lensi kuin lempo, ja liehui
Talosta taloon.

Kulki kuin kulo, ja, kulmasta kulmaan,
Suojatkin suurimmat suikkaisi suuhun;
Kaluisi kiviä, puraisi puuhun,
Jumalan julma. —

Karsast' oil tahtoa turhoa työtä —
Kaupunnin kauhistus, armotoin suuri.
Kauniimmat kavut oil poronna, juuri
Raunioin myötä.

Voi tätä kauheaa syksyistä yötä!
Vaivaisten valitus, huuto, ja luulo —
Itku, ja parku, ja kujerros kuuluu
Rantoja myöten.

Ei ollut majoa monella sa'alla!
Vainioll' vanhatkin kumoonsak koataa —
Murheissaan tuhannet panihin moata
Kylmällä maalla.

Luoja, sun lahjais ja kuriis on lässä —
Yhet jos koroitat, alennat toiset!
Parhaimmat pajarit, pahimmat loiset,
Nukkuivat tässä.

Orjat ja Herrat ei eroit'tu toistaan.
Tekivät sovinnon viha ja vaino.
Ylpeys tässä, ja tässä se kaino —

— Tapaisi toisiaan.

Aura, kust' tieto, ja viisauen valo.
Valaisi moata, ja laveast' loisti;
Kirjat — jotk' asiat vanhimmat toisti,
— Kaikki ne palo.

Hovrätin seästöt, ja Oikeuen kätököt,
Kaikki ne tuperoi tuhvaksi välleen;
Tuli ei suvanna suojoa kellen.
Hirmuiset hetket!

Kirkkokin kuuluisa (Suomessa suurin)
— Mokoma laitos, oot päiviäis nähnyt!
(Tuli jo muinonkin turmiois tehnyt)
— Hävit'tiin juurin.

Tornikin, jota niin kauniiksi tehtiin,
Kusta jo kuparin sointua kuultin;
Jota juur' vanhaks' ja lujaksi luultiin,
Lieskana nähtiin.

[Niin kuin muistamme niin soitti kellon-soittaja kelloansa, tässä hirmuisessa tulipalossa, kunnekki ite muuttui mustaksi, tornin palaissa.]

Ilo se muuttuupi murheeksi välleen!
Muinoisat muistot!... Voi autuas aika!
Kaikki on kavonna. Ainoast' paikka
Löytyypi jälleen.

Suomennoksia Bellmanista.

Carl Michael Bellman on kaikista kuuluisin, ei ainoastaan omassa moassaan, mutta, uskallamme sen sanoak, monessa muissakin maissa, näistä hänen mielen-vietteleveisistä, sukkela-luonnollisista ja meitä aina huvittavaisista lauluistaan. Tosi on kyllä, jott'ei hään laulannut muusta kuin viinasta ja tyttölöistään; mutta mistäpä ne muutki ovat laulaneet, ellei näistä aineista? Monet tuhannet ovat näistä jo runoilleet, kuitenkin niin ne parhaimmatkin heijän lauluistaan ovat aikaa voittain muististamme murenevana: voan niin kauvan kuin Ruohtia vielä missään puhutaan, niin on Bellmaninki laulut ei ainoastaan muistettavana, mutta aina yhtä mielulliset, kuin koska heitä synnytettiin.

Aika ei annak tässä myöten laveammastik puhua heijän luonnostaan; toki muistutamme, jott'ei heitä ainoastaan piek lukea — heitä piteä laulella, tahi kuulla laulettavana. Sillä laulut (sanat) ja laulantansa, eli heijän nuottinsa (soitto) ovat niin yhteen-juotetut, ett'ei heijän käyk eroittaminen. Ne ovat yhdessä kuin henki ja ruumis: otak heistä yhön pois, kummin tahansa, ja sulla on ainoasti roato jälellä. Mutta eipä vielä sillä kyllä! Heijän piteä myöskin käytettelemän (ageras); sillä meijän piteä ei ainoastaan korvallamme kuulla, mutta myös silmällämme nehä heijän käyttämistä, jos mielimme heitä ymmerteä.

Niin kuin kaikki mainiot älyt ovat arvattavina eärättöminä tahi käsittämättöminä ja meärämättöminä henkellisinnä jalouteina, niin on myös Bellmanki, ja hänen tekämä-laulunsa; joihen arvon oivaltamishen ei yllyk mieli joka miehen, ja joihen ei synnyk, eikä ouk syntynynäkään, muihen kielin sovittaminen, senki suhteen jolla ovat Ruohin puheiseen niin yhteensulatut, että hajoavat jos kerran heitä siitä erotetaan. [Tok' löytyy muuan joukko hänen lauluistaan kääty Saksan, Juutin ja Hollannin kielillä.] Kuitenkin olemme uskaltaneet miten-kuten Suomalaisilleki lukioillemme soaha heijät tievyiksi, jos ei muuten niin toki koitteesi. Olemmekin jo havainneet, että kussa tapaamme heijän henkensä (ei sanojansa) siinä sitä Suomeksikin käypi paremmin toimittaminen; mutta kussa sanojakin tavoittaisimme, siinä (heijän käsittämällä) kavotamme heijän henkellisyytensä.

Bellmanin laulut ovat kaikki iloisat ja lystilliset, ja jos hänen leikki-puheensa toisinaan olisikin väliä ehkä irstainen ja irsteleväinen, niin se ei siksi ollut ruokotoin tahi hävitöin. Sillä jos joku sana tuli hänellä vähän liijaksikin sanotuksi, niin se mäni kuin tulikin, kesken puheen; ei siitä ollut sen koommin, tuskin jos kävi korvihimme. Paihti sitäkin, niin koska hään, lauluissaan, otti kuvaellaksensa Peäkaupunkissa halvan ja alhaisemman kansan mieltä ja luontoa, heijän pitojansa, tapojansa, ja

huvituksiansa, niin oli arvattavanakin, että jos tahtoi tarkoin tehdä, hänen piti nouattaman heijän puhettansakkin; ja ett'ei kaikki sanat silloin puntariin pantu, eikä mitattu voaksalla tahi voakalla — liijoinin koska suurin joukko hänen lauluistaan synnytettiin viinan tiloissa, ystäviensä joukossa, miten voan peätyi ja juohtui mieleensä, ilman kauvan oattelematak, ilman paperiinki panematak. Heitä koottiin, muisteltiin ja kirjaan pistettiin perästäpäin, minkä taisivat; mutta suurin joukko, ehkä parhaimmat heistä ovat kavoneet ijäksi.

Älköön yksikään luulko, mejjän, näihin lauluiin suomentamisella, harjoittavan tahi kehoittavan viinan juontiin! Poisipa sitä nopeemmin heillä poistettaisiin, vähenettäisiin, ellei varsiin hävitettäisiinki. Niin kuin juopuneiten kujeet soattaa meitä monesti kyllä ehkä naurattaa, mutta tympeyttäävät meitä kuitenkin juomaan rupeemasta, niin soattaapi myös juoma-laulutkin mejjät mielytteä, jotka, elävinnä tauluinna, kuvaileevat silmissämme juomarien elämä-laitaa, voan silläkin jo varoittaavat meitä rupeemasta heijän poluillen.

Bellman oli syntynyt Tukhulmissa v. 1740, 4 Helmik. ja kuoli samassa kaupunnissa v. 1795, 11 Helmik. 55 vuotta elättyään. Hänen vaimonsa, *Catharina Hermonia*, kuoli vasta tänä vuonna, 90 vuuen vanhana. Sen suurempata virkoo ei ollut miehellä kuin kirjuttajan Numero-Arpauksessa (Nummer-Lotteriet), ja siinäkin toisella toimitti ammatinsa. Hovi-kirjuttajan nimittämistä oli annettu hänelle kunniaksi Kuninkaalta Kustaa III:lta, joka paljon oli häneen mieltynyt. Aikanansa jo kerran unoutettu ja moneltakin moitettu, kunnioitettiin häntä Juhlallisesti, koska 26 Heinäk. 1829, Kuninkaan ja kaiken peäkaupunkin lässä ollessa hänen muisti-pylvänsä, tehty Byströmiltä, Kasarista, kuvaellen häntä rintoansa myöten, isommaisuuessaan (i Kolossal) asetettiin hänen kunniaksensa Kuninkaallisessa Tapiolassa (Kongl. Djurgården).

Minkä puolesta Bellman, lauluissansa, aina kuhtui ihtesek *Fredmanniksi*, ei tunnetak; sillä nimellä hään on tullutki enemmän ehkä kuulluksi.

Muovits.

(Suomentama Fredmannin Lauseista N:o 28).

[Lauletaan kuin: "Movitz skulle bli student, han Upsala betrakta".]

Muovits piti tehtämän-

pä Oppivaksi kohta;

Rupeis lukiin lähtemään

Grammatiko, contracta.

Voan ei tok'

Hic, haec, hoc

Pystynyt sen peähän.

Juuvak olttapa hään kok';

Ja joi ett' luultiin jeävän.

Siinä istui tuskissaan,

Ja hikoill' joka oamu;

Viinaa sill' oil kirstuissaan,

Kuin rupeis lukiin *amo*.

Miten joi —

Olvi, toi

Voitti koko miehen.

Teki mieli piikoloi'n,

Ja läksi tipo-tieheen.

Suutuksissaan otti hään-

pä *Puffendorff* ja *Grotius*,

Paiskoi seinään mänemään,

Niin julma kuin *Stygotius*.

Lauloipa — — —

Huus' *werda!*

Kapakallen kantaa

Lexicon, colloquia,

Ja *Zophin varianta*.

Kolmin miehin aivoit hyö [nimittäin *Muovits*, kumppalineen]

Jo Helsinkiinpäin männä;
Mutta jäivät kaiken yön-
pä Kapakkahan tänne.
 Muovits voan,
 Turkissaan,
 Istui penkin peähän;
Joi niin hirmuisest ett' hään
Oil vähin siihen jeähä.

Ruvettiinpa jutteloon:
Jos tavaksipa kuuluu
Juomarillen muuttelo
Elämä-laitan muullon?
 Ja ja ei,
 Hoi ja hei!
 Yks' ja toinen huusi.
Muovits kysyi: "mitenpäin?"
Ja kaikkii suututt' uusi.

Siitten toasi väitettiin,
Jos eroitus lie suuri,
Koska viinoo keitetiin,
Ja koska juotiin juuri?
 Niin ja näin,
 Toisappäin
 Huusi yks' ja toinen.
Muovits huusi: "tuokaas tänn'-
pä viinoo viel', jos voineen."

Kolmas aineh - - - lempo ties!
Jo peämies lullin-lallin;
Ja sen puolustaja myös-
ki koatui mullin-mallin.
 Fredman, hään
 Tuli tänn',
 Tyttölöihen kanssa;
Ja ne oppineetpa ne,
Ne häpeis puheitansa.

Äskoinen Tanssi.

Suomentaminen Fredmannin Lauseista N:o 62.

[Lauletaan kuin: "Movitz vallhornet broberar" &c.]

Corno... Muovits nyt Sarvensa koittaa,
 Sois' ett' kaikk' jo valmis ois.
Tanssiksi kauniisti soittaa,
Huilunsa rasvalla voitaa. ...Corno.
 Hypeä, ja huutaa, ja väitteä,
 Kirveet ja kihvelit heitteä —
 Kaikki nurkkaan viskoo pois:
 Tuolit hään seinistä lykkeä,
 Pöyvät ja penkitki pyyhkeä —
 Kaikk' hään paikkoillensa sois'.

Corno... Mitäspä kahtelet noita?
 Katto ja seinät. Tolvana?
 Tauluja, maita ja soita,
 Kirkkoja, kaupunkiloita ...Corno.
 Kauniist' on kahtoa kyllä,
 Tyttöjä, helmukset yllä,
 Tirkistellen — nähä soat.
 Nuoret ja vanhatpa lässä,

Kaikki hyö näköövät tässä
Selväst' mitä luetaan.

Corno... Kahoppas kattohon, nuita!
Niinsä, tuollaik, nähä soat
Päiviä, tähtiä, kuita,
Poavia, Piru ja muita. ...Corno.
Goliath, viisas ja viekas,
Kantavan käissänsä miekkaa,
Ohtaan *Taavi'in* osaja;
Absalon pajassa takoo,
Ahasveruspa makoo
Estrin hoaroin nojassa.

Corno... Neätkös nuo *seihtemän laihaa*
Nautaa, jotk' on lairossa?
Siinäpä *Noakin* laiva,
Kappas kuin sataapi aivan! ...Corno.
Siinäpä *Tuhma* ja *Viisas*;
Siinä *Prohveeta Elisa*.
Rattaillansa, taivaassa.
Pistäppäs lasiais silmiin!
Niinpä soat samassa ilmin,
Kuin Susanna voiton soa.

Corno... Muovits hään kahteloo näissä;
Päreet palaa, huilut soi.
Sulhainen näkyypi väissä,
Piiska ja rukkaiset käissä! ...Corno
Piirakkain kystä ei ole;
Neitoiset, rinnassa solet,
Valmistaiksen — minkä voi.
Kaikki ne tanssia varttuu,
Porstuvaan väki jo karttuu;
Tanssi alkaa — kuulka hoi!

Corno... Muovits nyt sarvensa hoitaa —
Jopa polskan panoo tuo;
Alullen soaha hään koittaa,
Kuules kuin somast' hän soittaa! ...Corno.
Iskeäpi silmänsä nuottiin,
Puhaltaa — jalkapa puottiin.
Kass' kuin polkee! — Hullu tuo!
Nutussa ukkopa liikkuu,
Sarvensa hampaissa kiikkuu;
Kynttilät, ne palaa — nuo.

Corno... Kaikkupa kuuluupi parve'in,
Valaistuna tupa ois.
Ukot ne kontaa kuin karhut,
Kukin hyö paristaan harhuu ...Corno.
Piijoista, muutamat — hienot;
Muutamat, ynsät ja vierot,
Suutuksissaan lähtöö pois.
Muutamat seisooovat eän'täk,
Hansikat sormiinsak veäntää,
Ottais nuuskun — josma tois'n.

Corno... Avuksi! Nenäis jo eäntyi —
Rupeek ringiin — rupeek näin
Lassilan Anni jo seäntyi,
Pojillen nauruksi keäntyi. ...Corno.
Kenkäisi ainapa löyhkää,
Kuhnustat, kompsaat ja öyhkää,
Tuikki musta allappäin.
Nauhaisi lierut on poikki,

Pitäppäs käsiäs oikeen!
Pieppäs rinkiin, pieppäs näin!

Corno... Niistäppäs nenäisi, linkist'!
Kannak kauniisti sun peäs!
Tytöt jo tunkeiksen rinkiin,
Laitiaiksen, heittäiksen, minkiin ...Corno
Juosehvin morsian, tuolla,
Karkaapi Nikkarin puolla;
Jalat viistot — eikös neä?
Sonnassa sormet ja hyppeet.
Lurjus! Kah, kuinkas sa hyppäät?
Etkös vähäik' viihikkään. —

Corno... Ruvetkee kaikki yht' aikaa,
Alust' aina loppuun ast'
Liena, jo omaisi kaipat?
Mitäspä tuosta sa paipat? ...Corno.
Hämmennös soapi jo vallan,
Pujotkee käsien alla!
Liisa piikain; — Huutti-pas!
Ehippäs *piikojais* tuolla
Kavulla, moalla ja suolla!
Lyö sen pirua suuta vast'!

Corno... Seppäpä, miehistä mieru,
Käyp' ja ähkää, pyytää, ja juo;
Paijasta, nauhat ne lieruu,
Ainapa manailen vieruu. ...Corno.
Kah! kuin hän hyppeä kuin haukki,
Housuinsa nappi on auki;
Käet koukussa! — hyipä tuo!
Hattunsa nurinpäin veänteä,
Sinne ja tänne sen keänteä;
Ukot tuolle — nauraa nuo.

Corno... Hyppikee pojat, kuin katti!
Rinki juoks'koon niin kuin köys'.
Heikutak, keikutak Matti,
Varoitak seinät ja katto! ...Corno.
Peästäppäs Suutari rinkiin,
Mestari tulkaappas linkist'!
Sarvet soittaa, tanssi käyp'.
Sorkkaksi eiltäisi heitäk!
Eläppäs potkaisek meitä!
Viulut vinkuu, pulloin täys'.

Corno... Väkipä porstuvaan keräyk,
Peästäk Krouvari — sisään tänn'!
Hyväpä sukuiset Herrat!
Teijanpa muistiksi kerran. ...Corno.
Seisok, kuin pyssyt ne paukkaa;
Armahin muistiksi — kaukaa!
Juoppas Suutar'! Jouvuk tänn',
Tomu tuo lakkeiseen juoksoo,
Pöllynä uksesta tuoksuu.
Riskist' rinkiin! ... keännek sen.

Corno... Ruvetkee kaikki yht' aikoo!
Alkaappas nyt kaikki, hei!
Muovits pä vähäistä vainki
Vojetta sarveisi saiki! ...Corno.
Tytötpä kannoillaan kolkkaa,
Häpiä! miten te solkkaa;
Voi tuo vuohi, minnek vei!
Katos kuin lattiall' laukkais',

Silottu silkissä, raukka!
Niin kuin kuikka, siipineen.

Corno... *Sep' on mun morsioin, koira!*
Onko haun kuikka? — Ompa niin!
Soakelin vietävä orja!
Vielämä luitaisi korjan. ...Corno.
Hänestä henkeni annan,
Sinulta, perhana, pannaan
Peätäs halki! — Ovet kiin'!
Täss' oot kuin perkele merrass',
Olet kuin hiirainen tervass'!
Ulos lakki jo viskattiin.

Corno... Pahuuspa, kuules kuin paipaa
Ja lakistaan larmin soap.
Muori jo ottaapi vaipan,
Tytärpä omansa kaipaa ...Corno.
Tukasta Nikkarin soapi,
Silmät ja korvia roapi;
Tuloo nöyräks', samassa
Kynttilät sammuksiin löivät,
Eukkopa poiki kuin söivät,
Puristettu eis ja taa.

Corno... Kaikkipa rinkissä piirii,
Laskeppas nyt lavullen!
Maikkipa hyppeä kuin hiiri,
Lenteä ja liehuu kuin viiri ...Corno.
Hiisi, kuin pyörähti häntään!
Paitapa, kahto kuin lenteä;
Poika, pahuus, sai jo sen.
Älkeäpäs mistäkään virkaa!
Heretkee tansista, sirkut;
Nep' on luotu surmaksemm'.

Selkeänsä soamisestaan.

(Suomentaminen Fredmanin 31 Lauseesta).

[Lauletaan kuin: "Ack Movits hvi står du och gråter, så hungrig och frusen och stinn" &c.]

Kah, Muovits! Mikäs sua vaivaa?
Sun turkkiis on turvonnut toas.
Sun sierameis juoksoopi aivan
Kuin virta. — — — Voi, turkainen, toas!
Viel' henkissä veikkojais lienee;
Voitathan sa vastuksiais. —
pong pongtuli, pongtuli... Tais?
Niin soitappas vielä!

Soas täst', otak ryyppysi! — Vasta
Sa pakiset paremmin toas;
Ja, viinalla, partaisi kasta!
Se virvoittaa mieleisi toas.
Vai lempoko sisujais polttaa?
Ehk' viina ei hyveäkään tie — — —
pong pongtuli, pongtuli... Lie?
Niin otathan oltta!

Jos silmäis lie puhki? — Vai vielä!
Ann'olla, viel' kalvoss' on luut. —
Voan missäs out ollut? — Vai siellä,
Kuin tappelu-koiratkin muut!

Niin avaappas silmäisi, kulta,
Ja kahok nyt pulloisi päin!
pong pongtuli, pongtuli... Näin-
pä terveeksi tultu!

Se lohtuttaa mieleemme aina,
Kuin turvamme tuttaviin päin;
Paak lakkisi — peähäis sen paina!
Kah, miksi sun potkittiin, näin?
Etkös sie siitt' pitänyt puoltais.
Kuin kävit niin kehnosti kiin'?
pong pongtuli, pongtuli... Niin,
Niin lausuppas suotta!

"Oil Syys-kuussa kymmenees päivä,
Voan vuosi — en muistakkaan moar'!
Oil pilvessä kuu, mutta päivä
Oil pouta, vaikk' satoi ves'-koar'
Se oli — jos muistaneen oikeen —
Se viho ja viimeinen"... "No?"
pong pongtuli, pongtuli... Jo
"En muistakkaan oikeen."

"Ma tapaisin, ehtoolla, kerran-
pa neijon, jonk' silkiss' oil peä;
Sen hoastatin vähäisen verran —
Sain tieteeä kust' kotoisin hään.
Hään asui... kah, maltappas aikoo!
Siin' kolkassa... Sanonko jo?"
pong pongtuli, pongtuli... "No!"
"En sanoisik vaikka — — —"

"Ja kallella, kanteleen kanssa,
Ma jänkytti jälestä juur';
Voan Neitoni, viekkauellansa,
Hään luikastiin porttihin suun.
Voan ikeän kuin siihen hään seisaht',
Jo tulipa rutkaleh muu",
pong pongtuli, pongtuli... "Huuh!
Mun syväni keikaht'."

"Hään ärjäis 'mun tyttöni heiläk'!
Ja, samassa, korvallein päin.
Hään kiljais: 'vai vieläköis väität'?'
Ja silloin jo toiselle sain.
Niin siinä hään seisoj ja potki,
Ja koplotti hameet ja muut." —
pong pongtuli, pongtuli... "Huut'!
Kaikk', sorttana, sotki."

[Päin = *pain* tahi *pani*. (Norjan Suomea) samaten *tuil*, *oil* (tuli, oli).]

"Mitäspämä taisinka muuta
Kuin kapsuttaa kanteleen peäll';
Ma soitin, vaikk' suruiks' käv' suutain,
Ja murehtin muutakin teäll'. —
Vie hitollen, mokoma leikki!
Sen, piru, jo kynsisek vei" — —
pong pongtuli, pongtuli... "Ei-
pä syntynyt, Heikki!"

"Hään vei multä tyttöni, roisto;
Sen konnan ma korventaa sois'n.
Hään haukkui mun 'lurjuk'si.' — Oisko
Tuo kumma, jos henkiltä pois
Ma ottaisin semmoisen miehen,
Joka minun kultani vei?"

pong pongtuli, pongtuli... Hei!
Pois läksinpä tiehein.

Tuli-palosta.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 34).

[Lauletaan kuin: "Ack hvad för en usel koja, spräckta rutor, brutna lås." &c.]

Mikä kurjuus, tuolla kaulla!
Lasit rikki, katto pois;
Kukko puhteellaan jo laulaa,
Rumpu kuuluu kulmass' toiss'.
Hoipa! Hoipa! pitkin moata
Huuto käypi ainiaan.
Varttuissaan
Vettä soahaan,
Kellot soipi aina voan.

Kirkon torni tuolla paistaa,
Kuumottaapi kaiken yön;
Heinissäpä, tallin laessa,
Toruu akat tehyn työn.
Akkunassa kissa naukuu,
Hiiren syöjää hirmuttaa;
Samassa
Koirat ne haukkuu,
Itku, nauru, tarjona.

Pumput suihkii, piiput säihkyy.
Hirnuu hepo aisoissaan;
Moa vapisoo, ruiskut räiskyy,
Kaikk' on veen jo vallassa.
Miehet, joukottain, ne kiikkuu,
Juoksoovatten tänn' ja sinn';
Varkaatkin
Tässä liikkuu.
Pelko, pakko, yläisin.

Kahtokaapas, kuin on kaita
Tie ropakko, kurainen;
Roastuvanki toinen laita
Pohtuu, tuolla, itekseen.
Akkunastaan vanha vaimo,
Kurkistellen, irvistää —
Silmissään
Viha ja vaino;
Paljas peä on, etkös neä?

Seinän vasta, neät, jos' lystät,
Kärryt, pantu pystyyn päin;
Rikkinäisestä lyhystä
Suitsuu vielä kynttiläin.
Tien ravissa, makoo tuolla,
Juopunutkin jouto-mies'.
Kuka ties
Taitaa kuolla?
Otak häntä huonehes'.

Kiukoon kivet antaa löylyt,
Raunioistaik näistä soat;
Tulen liekit, vesi-höyryt,
Yltä ympär leimahtaa.
Tässä, Muovits! Mikä paukeh?

Tulen voarat, miekkoin kanss',
Vallallans'.
Kova ja lauhkee
Vaimoin parku, lastens' kanss'.

Siinä talo, kuss' on portti —
Ryypätäänpäs kerran viel'!
Ilot itkumme jo sorti,
Syntyyppi jo toinen miel'.
Ukko Muovits naurahtaapi,
Pullostansa vielä juo —
Kohta tuo
Sanan soapi,
Tullak tuonelan jo luo.

Naurahtaa kuin piikit, pyssyt,
Teällä teköö toimensa;
Piikoin rievut, herroin myssyt,
Vieri toinen toisensa.
Tuolla makoo hujan-hajan
Hameet, huivit, kauhtanat!
Kohta soat
Toisen majan,
Toiset tilukset ja moat.

Kannak kauniist' kanteleisi!
Jopa palaa toinen puol';
Otak kanssais mantteleisi,
Ja tuo vanha karmi-tuol'!
Sarven, torven, minkäs löyvät,
Kannak kanssais mitäs soat!
Jumalat
Auttaa köyhät;
Äläs huiluis unohtak!

Niinkuin muinon uros Troijan,
Riensi Muovits portistaan;
Huilut, hailut, mitkä voijaan,
Soatti valkian voarasta.
Tuli tukkahan jo tarttui,
Niskaan ruiskusta jo sai;
Hui ja hai!
Vesi parskui,
Kylmäks' kyllä tunteek tais'?

Moanpa voivat, onnet teijän
Ompi turhuus, tyhjyys voan!
Köyhyys, kurjuus, tämä mejän,
Välleen muuttaa majansa.
Muovits pistiin olvelahan;
Siellä tuopin velaks' pyys';
Ryypäys —
Polvillahan.
Nukkui siihen köyhäisyys.

Viinan-Juoja.

(Suomentama Fredmanin Lauluista N:o 10).

[Lauletaan kuin: "Supa, öfver klockan tolf" &c.
Äsken painettu "Suomessa" 1847, N:o 12.]

Juuva kaiket pitkät yöt,
Eleä hulluin kanssa!

Moassa on matalat työt,
Päivill' vaivojansa.
Empä huolik mistäkään,
Jos voan saisin jostaik peä'än!
 Jostaik peä'än!
 Jostaik peä'än!
 Jostaik peä'än!
 Jostaik peä'än!
Kunnek mieli taipuu,
Miesi rukka vaipuu.

Isän vanhan takissa,
Rikkinäinen retki,
Juomarien parvessa
Juonma joka hetki;
Pulloni on aivan uus'!
Oamull', päiväll', illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
Otan minkä voinen,
Niinkuin ykskin toinen.

Jospa nousis' isäni
Vielä hauvastansa,
Niin hään sanois: "poikani,
Juoppas minun kanssa!"
Veli kulta! Sanoisin,
Mielellä sen tekisin;
 Tekisin,
 Tekisin,
 Tekisin,
 Tekisin,
Siitten jouvuk välleen
Levollesi jälleen!

Josma rikkaaks' joutuisin,
Saisin rahat kanssa,
Tottapa ma jouluksi
Kävis'n kellon kanssa.
Ostaisin kuin moni muu,
Uuet kenkät, sukan suut;
 Sukan suut,
 Sukan suut.
 Sukan suut,
 Sukan suut,
Uuen karva-lakin,
Ja paremman takin.

Mutta kuivaa kulkkuinen,
Karsinoipi kaula;
Ukot, joutukaapa tänn'!
Juokeepas ja laulaa. —
Suosiolla, rauhassa,
Viimeisen jo ryydyn soan,
 Ryydyn soan,
 Ryydyn soan,
 Ryydyn soan,
 Ryydyn soan,
Siitten miesi nukkuu,
Viinoissansa hukkuu.

(Suomentaminen Fredmanin Lauluista N:o 62).

[Lauletaan kuin: "Aldrig ett ord, för ta mig tusan tunnor bänkar och bord" &c. Tässä kuvaillaan muka sitä reuhoamista, milt'ei tappelemista, kuin syntyy, koska isäntä hyvin jo juovuksissaan, ja välistenkin horajaissaan, tahtoo pakottoo vieraitansa ylenpalttiseen juomiseen; ja koska nämät kokeevat, hänen kiini-pitämisellensä, esteä turmioita tekemästä. Äsken painettu "Suomessa" 1847, N:o 10.]

Ei puhettakaan!
Sill saakeli soikoon — kuin suuttuisin voan,
Niin penkit ja pöyvät, ja taivas ja moa,
 Ne pelkäis,
 Ett' selkäns'
Hyö kohtapa, jokainen, soa.
Ei Pohjolan portto, eik' hiijenkään väki,
Ne pystyneek minuun, kuin viinoa laskussain näki.
 Peikko, tuo väitteä,
 Heitteä,
 Peitteä
 Meitä.
Kyllämä kuritan tuon!
 Pois tieltäin,
 Pois tieltäin! :|:
Jos et sä pulloisi juok.

Olkaappas vait!
Saakeli soikoon — jo selkäisi sait!
Paukutan peähäis, ett' halkiaa luu.
 Niin tuokaa,
 Ja juokaa!
Sill *Bacchus* ei suvaihtek muu.
 Hattuisi näin!
Kallellaan, kokallaan, — takoapäin! —
Ja nuttuisi pois! Jotta näkisi kaikk',
Ett' tämäkin työ onpa saakeli kova ja vaikk'. —
 Yksinki pappi,
 Tappi,
 Nappi,
 Sappi —
Totta moar' — kaikkipa nuo...
 Pois tieltäin,
 Pois tieltäin! :|:
Jos et sä pulloisi juo.

Juopuneen valitus.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 23).

[Lauletaan kuin: "Ack du min moder, säg hvem, dig sände" &c. Tämä laulu onki kaikista *Bellmanin* lauluin-laitoksista, mejän mielestämme, kauniin, syvä-luontoisin ja synkkä-sanaisin. Kuvataan muka, hänessä, juoppo-lallin surkuteltavata ja meitä hirmuttavaa mielen-luontoa, koska hään, selväpeässä, turmelustansa katuvainen, kiroillen syntymisensä, päivittelöö tätä onnetointa elämän laittoa, mutta kuitenkin haluttaa häntä heti toas, hillihtemätäk, entiset himonsa, kunnekka hään viinalta vähittäin virvoitettu, siihen jo unouttaa surunsa ja mieli-murheensak, ja jälleen toas, juovuksissaan, humalariemuillaan rehettelöö.]

Äitini kulta! kuka sun soatti
Vuoteelle isäni?
Siinäkösi sitten yksissä jo moattiin?
Voipa poloini!
 Halaisit vanhan;
 Vaivani kannan
 Sinun tähteisi;

Koskas sa huiskit,
Leikit ja kuiskit,
Virkist' vereni.
Maht' piteä itekseis
Neitsykäisyyteis!

Kutti, sun vuotees ja sänkyis-värkki,
Kussa sun neitsyys jätti!
Kutti, sun silmäis ja sun piikuus-merkki,
Joka isäin petti!
Kutti, kuin kantoi
Kihlat, ja antoi
Suostumuksensa!
Kutti, kuin läksit
Sänkyyn, ja — täksi
Vuoksi — haluilla!
Vai liekös saunassa,
Minun synty-moa?

Uskollisuutta en kahok miks'kään,
Kuttipa vanhempain!
Tässäpä, pitkällään, nyt makoon yksin,
Hyvän levon sain!
Kenkäni nätti,
Riepu ja rätti,
Paita mustana;
Huivi ja takki,
Karvaton lakki
On mun turvana!
Mun ruumis syyhytteä;
Nostappas mun peä!

Kylmät on käteini, ja seäret laihat,
Puisteloo kaikki luut;
Vaipuuvat moahan, eikä mitään taijak,
Kahoppas nuo muut'!
Silmäini, veikot,
Ovat jo heikot,
Huonot kaikki tyyn';
Eikä mun kaula,
Jaksakkaan laulaa —
Mikäs siihen syy?
Liekös viinaa viel'?
Tekisi mun miel'.

Janottaa minuu — joisin kuin härkä,
Vaikkapa mitä voan;
Olenki juoppo — vaikk'en viinan märkeä
Olek soanutkaan.
Köyhä, jos kohti,
Ryyppeä tok' tohtii;
Kulkku, kultani!
Kaikissa retkiss',
Kuoleman hetkiss'
Kastan suutani;
Ja, vaikka kuolen nuon —
Vieläik siitten juon.

Luukut jo peästä'än, avaavat oven,
Sänkyt jo heitetään;
Tähtipä koilta painetaan moan poveen,
Pilviin peitetään.
Päivä jo paistaa,
Tornit ne loistaa,
Ilma kaunis lie —
Missä mun housut?

Tässäpä rousit,
Jotka krouviin vie.
Enkös siis' viinaa soa?
Kuolen janosta. —

No, niin mä tahon karaista mielein!
Horjua sinneppäin;
Nytpämä voijan kulkkuini ja kielein,
Kaikki jäsenein'.
Hurraapa huuta!
Nyt ei ouk muuta!
— Koatak laskuun, hoi!
Nytpämä voinnun,
Luonnun ja toinnun,
Enkä pelkeäk noi...
Tuo tänn' viinasi!
Kiitos kultaini. —

Moattuais, kiitän! Kostelen niitä,
Jotkapa häissä joi;
Kätkyni tekiääki hyvin kiitän!
Siihen hirren toi.
Voimaisi kiitän,
Tekojaisi sitten,
Vanha isäni!
Jospa me taisimm'
Tavata, saisimm'
Ryyppeä viikonki.
Tottapa juovuksiin —
Joutuisit moar' niin.

Oamalla, Muoria kuvaelessaan.

(Suomentama Fredmannin Lauseista N:o 39).

[Lauletaan kuin: "Storm och böljor tystna ren" &c. Äsken painettu
Lentolehessä "Suomi" 1847, N:o 16. Herra J. F. Granlund on myös
varsin somasti koitellut mukaillaa tätä Suomeksi, Laulusaan
"Kevät", painettu Turussa 1845.]

Myrskyt taukoovat jo pois —
Ilma kaunis — kohta ois,
Varjot väheneepi; —
Päivä läheneepi,
Pilvet kulkee,
Sumun sulkee,
Ilmoittaavat päivän, julki.
Tuulet hiljain puhaltaa,
Lehet kaikki liikuttaa,
Hoavat kaikki huojuu,
Suot ja lähet kuohuu.
Tetret soittaa,
Ohjat, joita...
Miesi hevoistansa hoittaa —
Uunissapa
Palaapi jo
Risuja ja
Tikkuja. No!
Jopa velli-pata kiehuu —
Mies, jo tulellans',
Suuren tukan kans',
Piippu-nysällänsä liehuu;
Istuin kivellä,

Työmies, nitulla,
Lapiansa kohoittaa.

Krouvair soappaitansa soa,
Viina-pannuns' hivuttaa;
Tuoppiinsak jo tarttuu,
Ovessansa varttuu.

Piippu syttyy,
Ukko kiihtyy

Kylän poikihin ja tyttö'in.
Eukko, veräjässäpä,
Painaa peätäns' käteensä;
Sinnek tännek huojuu,
Nukkuupi ja nuujuu.

Päivä paistaa,
Akka raiska

Havaihtee, ja tuopin maistaa.

Myllyssäpä
Rattaat jo käyp',
Kuulin ja näin
Kujasta päin —

Sepän takoomista, tarkast;
Palkimellaan hään
Paukuttaapi näin,
Puoleksipa vaikka alast.
Liehuu tulen kans'
Vasarohillans',
Laulain oamu-virttänsä.

Ilma raitis', — terveik tuo
Pienimmätpä kukat, nuo
Jopa puhkiaavat,
Oamu-kasteen soavat;
Kauniist' loistaa; —
Lemun — noista
Etelätteretpä poistaa.

Mehtä, tuolla, sinittää,
Vuoret kaikki pimittää —
Roavaat kaikenlaiset,
Kylän lapset, naiset,
Käypi tuolla,
Soittaa suolla,

Soattaa karjan pohjos-puolla.

Kiurutpa, niin,
Liuhaavat nuo,
Kukkopaki —
Laulaapi tuo;

Havaihteepi koko luonto.

Uueks' voitoks' myös,
Uueks' kauniiks' työks',
Jott' ei puuttuis mitään näissä —
Nousi Muovits jo,
Otti värin, ja
Istui taulunsapa luo.

Kappas muorin! — Minkäs neän;
Nauha-myssy — kappas hään!
Kukat povellansa,
Piska polvillansa;
Päivän varjo
Tuolla kurja —
Voi tuo Muovits, mikä hurja!
Voipa pahuus! Naurattaa...
Kuin tuon rymän nähä soa —
Halun kanssa, peässä,

Niinkuin herras-väessä
Neätkös tuota!
Lykkeä luota
Käsiänsä, aivan suotta —
Nisujaan hään
Väistelöopi,
Hyvästipä
Emäntäni
Olet kuvaillutki tauluun.
Mutta, sanos sen, —
Miksi istuu hän,
Kanan kanssa kainalossaan?
Sy on, kultain, se
Ett' sen ystävä
Ukko vanha eleä viel'.

Vanha Jussi.

(Suomennettu Fredmanin Lauluista, N:o 44).

[Lauletaan kuin: "Gamla bror Jockum, klang vid denna rågan" &c.
Painettu "Suomessa" 1847, N:o 6.]

"Kuulespa, ukko! — Miten nyt on laita?
Kuinkas sun akkais, armas voi?"
"Kiitänpä nöyrästi! — Kuka sanoo taitaa?...
Tuossapahan! — En sanook voi.
Ja, ja, ja, ja! Mun murheeni on suuri!...
Mierukkapa minä! — Viekas hään.
Kaikki kummallen jo näytteä —
Hitto hänen mieltäns' täytteä!"
"Älä ouk tuosta milläänkään!"

"Mitäspä siitten mieltäisi nyt kaivaa?
Toruullenko toisinaan?" —
"Ei! Kuin ne tuosta puheet kerran saivat,
Niin mullen aina nauretaan.
Tuossapa on yks' koiran-silmä!
Toinenki, tuos' on, — pilkka-suu. —
Suutun kyllä! Jospa voisin,
Hiijen helvettiin ne soisin!"
"Vähäpäs tuosta! Eikös muu?"

"Voan, veikkoseini! Liekös siitten muita,
Kuin tuo yksi, armoissaan?"
"Voi, veli kulta! Kuin metässä on puita,
Niin niitä tapaat aitassan.
Itkenpä kyllä katkerasti...
Poloinenpa poika!" — "Mitäs tuo?
Täytäk pullois, toisen puolen!"
"Kohta, kultainen, ma kuolen" —
"Vieläpä vainen... Tuoss' on, juo!"

"Kuulespa, Jussi! Eikös annak suuta,
Taputak leukais, lähtiissäis?"
"Lämmittää kyllä lihaani ja luuta;
Sanoopi: 'kahok ihtiäis!'
Lakkini, peähäin, kauniist' laittaa;
Mutta sill' on häjyt mielessään...
Kukas, kultainen, tuon taitaa?"...
"Juoppas vieläik? Ei se haitak;
Riemussa vietäk päiviäis!"

Kortin lyönti.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 42).

[Lauletaan kuin: "Ren Calad jag spår och tror" &c.
Painettu, äsken, "Suomessa" 1847, N:o 18.]

Jo ma luulen, uskon sen.
Sull' on vuoro, veikkonen!
Sotkek kortit, jakaa siitten
Meillen niitä,
Kultainen!
Ristii-ässän — jokos sait?
Rouvan myös! — No oles vait. —
Kuninkaspa paras teällä;
Pistäk peälle!
Mitäs hait?

Muoriseni, kultainen, uotappas, uota!
Pistäk tuota! Pistäk tuota!
Pistäppäs nyt sen!

Ulla sini-puvussaän,
Hieno helma istuu voan. —
Kaulallansa helmeet väilyy,
Solet häilyy
Rinnassaan.
Miten nyt on? — Heitäk sie!
Hertta-rouva tilin vie.
Viisi-silmäkin on tuolla,
Toisten puolla!
Miten lie?

Äläpäs sä kultainen huolikkaan tuota!
Lykkeä luota, lykkeä luota!
Kuka jakaapi?

Pata-kakkonenpa toi! —
Hetä Ulla senki soi;
Hitto, eipä ässä puonnut!
Eikä tuonut
Voiton. Voi!
Kiitän nöyrimmästipä,
Etkös sait jo ässän sä?
Muistak, veikkoinen, niin meilläik
Oli eilläik
Voittoki!

Näytäppäs sie valttiais — lyö jotta pöllyy.
Heitäk, heitäk! heitäk, heitäk,
Heitäk heitä jo!

Ullan pienet sormet voan
Pilkistäiksen toisinaan,
Korttiloissa onnen antaa —
Voiton kantaa
Tossiaan.
Katos kuin tuo, silmillään,
Kahtoo tännek. Jopa neän!
Sormuksenpa sormessansa,
Nauraissansa,
Pitää hään.

Huuappas ja huu'a! Kas Muovits, tuo koira,
Viepi kaikki, viepi kaikki,
Korjaa käsillään.

Mutta kuulkaa, veikkoiset,
Avatkeppas oven het'!
Talven pakkaiset — he vaipuu,

Pois jo taipuu
 Kylmimmät.
 Muori Kaisa, katoppas!
 Tähet kiilteä taivahass' —
 Kuu jo tavallaanpa si'itty,
 Vesi riittyy —
 Kahoppas!
 Viskooppas sa peälleisi, voatteisi, Ulla!
 Paha tulla, paha tulla
 Ehkä sairahaks'.

Lammilla ajetaan toi,
 Kuules kuinka kulit soi!
 Jeä se kesteä, kunnek' puhkii;
 Jopa uhkii!
 Minkäs voi?
 Kahok varsa, voahessaan,
 Kultaisissa valjaissaan!
 Kuinka juostensa jo koipii.
 Ehkä voipii
 Vuoronsa!
 Toi kahtokeppas tuonnek, kuin miehet ne ajaa —
 Hyvin loaja, hyvin loaja,
 Ympäir lampia.

Kappas ruunain! Kappas viel' —
 Joll' on harjuistimet — siel'.
 Kuin se, kaviollaan, keikkuu;
 Etkös, veikko,
 Tekis' miel'?
 Kennen sälkö, kilvan peäll',
 Juoksoopi, kuin poro, jeäll'?
 Jopa kuuleppas — kuin räikkyy!
 Etkös säiky
 Olla teäll'?
 Pojatpa nuo luistaavat rantoja myötä;
 Puolen yötä, puolen yötä
 Niitä kiertelee.

Oriik tuolla, veikkonen,
 Lenteä täyttä nelisin;
 Pilku peä, ja jauho turpa,
 Kaunis kurkku,
 Kultainen!
 Mutta valkoinenpa tuo
 Joka avannosta juo;
 Kahok kuin se häntäns' heittää!
 Kohti meitä
 Silmäns' luo.
 Kuules kuin nuo miehet — ne kiljuu ja huutaa?
 Mitäs muuta, mitäs muuta?
 Viinoa ne juo.

Suet ulvoo konsanaan,
 Jopa sataa, kylmeä soan.
 Oven kiini! Pistäk uuniin
 Puita, suinkin,
 Pistäk voan!
 Neät kuin puihen latvat, täss',
 Seisoo hallan huuhteheess';
 Vainiot ja pellot, huuhat,
 Lehot, luhat
 Iljanness'.
 Kultaini, tuo laskuin! jo vilut mun puistaa —
 Kehnomp' muista, kehnomp' muista,

Kohta kuolen täss'.

Kuules kuinka — seinän taa
Tuiskuu, ryöpyy, lunta sa'a,
Tuulet tuntuu, kuu jo kammoo,
Tähet sammuu,
Vuoronsa.

Tässä seurassa niin myö,
Kosk' on kolkko päivä, yö,
Viinan voimoapa kiitämm';
Otak siitä!

— Juo ja syö!

Muistiksi mun tyttöni, armani aina!
Kortit lainak, kortit lainak
Tuloo uusi työ.

Runojillen.

(Suomentama Fredmanin Lauseista N:o 14).

[Lauletaan kuin: "Hör J Orphaei drängar" &c.]

Kuulkas Runomiehet,
Jännitkeepäs kielet!
Soitak kaikki — — — V.llo.
Väinämöiselle!
Jotka vaimon kiittää,
Kunnioittaa niitä,
Hyökin tehköön — — — V.llo.

Tätä mielellään!
Jotka juotten vanhan oloisen,
Teillen toivon peän hopiaisen — — — V.llo.
Kulkun myöski kultaisen!

Viulut kauniisi soikoon!
Viina-pullot voikoon!
Viuhak veikko — — — V.llo.
Viukak hatullais!
Näytäppäspä töitäis,
Sull' on ystäväitäis,
Viina kiehuu — — — V.llo.
Öillä päivilläik.
Pullot käissä, somat soitot myös.
Kiitos vaimoll', viinall', kaikess' työss' — — — V.llo.
Juoppas nyt, jos olet mies!

Runojaksi pyytät,
Tekojaisi syytät,
Aivon harvoin — — — V.llo.
Jotaik valmiiks soat.
Kullalleisi annoit,
Kihlojaisi kannoit,
Kuka arvaa — — — V.llo.
Sinun laulujais?
Panet hattuis peähäis, kultainen!
Viinan vilja on nyt voitollen — — — V.llo.
Kah, Cupido lapsineen!

Honkikoissa noissa,
Ukon leimahtaissa,
Venus tarjoo — — — V.llo.
Pullon pihistään.
Sepä pilvill' istuu,
Lahjojansa viskoo

Yltä ympäis — — — V.llo.
Meren niinkuin moan.
Voan ei veissä, mutta viinassa,
Onnelapa aina kukoistaa — — — V.llo.
Olek kultain iloisa!

Suloinen sen valta!
Ylältä ja alta
Pikair kiiluu — — — V.llo.
Kirkkain' kultana.
Muovoitteleis tässä!
Peäset murheistaisi,
Kuinpa muistat — — — V.llo.
Runon soittojais.
Kuvasi sa olet mielivän,
Kantavan kuparin nenöisen; — — — V.llo.
Olet kaunis näköinen!

Viina kaunistaa,
Ja sun nuoreks' soa;
Ota tavaks' — — — V.llo.
Soittaa viulullais!
Jollon tuopiin koitat,
Vaivan toas sa voitat;
Pohjassapa — — — V.llo.
Onnen päivais neät.
Onnekseispa vaimon mieluisuus,
Ja myös viinanki viljallisuus; — — — V.llo.
Juoppas runoilia uus'!

Kapraal Kuren hauvattaissa.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 38).

[Sillä laulannolla kuin: "Undan ur vägen, se hur
Profossen med plumager" &c.]

Poisipa tieltä! Kah hosujapa, tupsupäinen,
Kirveellään liehuu: jo auki koko tie!
— — Kah piiparikin, viiksikkäinen,
Vaskisen huilunsak huulillen jo vie!
Rumpali paukkaa,
Pohto käypi eilläpäin;
Huutaa jo kaukaa:
Seisoppas näin!

Katoppas tuota! Kun häijy käsiänsä heitteä,
Palikkaa viskoo, ja nahkaan paukuttaa;
— — Kaks' talrikkia toinen heistä
Paiskoopi yhteen. Yks' torveen puhaltaa.
Yksipä peuhaa
Rautaisilla pellillään;
Roiskaa ja reuhaa —
Teköö hään.

Kahoppas *Pulliain!* kuin tihjältään hään astuskelee,
Itkeinpä lempiästä' — pehmyt-syväinen;
— — Ja perästäpä kiiruhtelee
Kiukas ja *Liukas*, ja tuokin *Hyvöinen*.
Jalkansa muuttaa,
Kiverinsä kantelee;
Kuules kuin huutaa:
Seisatkee!

Terveppäs *Pohto!* Etkös mummu neäk, kuin meillen
Silmänsä iskee, ja nauraa pilkan vuoks'?
— — Jo tahistaanpa hoipertelee —
Ett tu, ja ett tu, piek tahti, astuk luoks'!
Kass' kuin tuo narri
Ylpeileeksen lakistaan!
Valkoiset varret,
Soappaisaan.

Lehtolan *Kaisa* ikkunassaan itkeskelee,
Hempiä, lempiä, kiero silmäns' kanss'.
— — Kanleleensa kihnuttelee
Krouvairi — nauraa, ja soittaa viulullans'.
Hulkoisen leski
Kirjan kanssa, suruissaan,
Seisooi tässä
Juovuksissaan.

Siittenpä Suntia, siitten Uni-lukkair tuloo,
Krouvari *Juolas*, ja krouvair *Pulloinen*. —
— — Annas soittaa, jottas kuuluu!
Rumppali hyrrää, ja pauhaa yhtenään.
Vähinpä eissä
Kontaa Lukkair, huitissaan;
Kantavan, käissä,
Lapiansa.

Juonipa kulkoo. Veikko, kuk' on kuollut näistä?
Kapraali Kurki, Hämeen jalka-väess';
— — Ja siitten käypi, johto-väistä,
Poikansa nuorin, törö-myssy peäss'.
Hään kirstun jälkeen
Käypikin, ja siitten myös
Juottaja *Pälkäin*,
Ja papismies.

Ja Kapraal' *Kurki* hään heitti tupen miekkoinensa!
Nyt hään on kuollut. — Vai, onko kuollut jo?
— — Hään viimen mustutt' viiksiänsä,
Maaliskuun toisena, männä vuonna jo.
Näyttämme uhkeeks';
Voan on turhuus elomme —
Kurki, sun tuhkais —
Kunnoitamme.

Perhana vieköön! Seiskee suorat! Oikaistatkee!
Keännäitkeet — Kunniaksi, kiverien kanss'!
— — Olallenpas! Soitatkeepas!
Tarkoitak taivaaseen! Laukaiseppas kanss'!
Kurenpa seikat,
Kiitetäänpä viinan läss';
Kiitospa veikot, —
Vahista täst'!

Mähöiselle.

(Suomentama Fredmanin Lauseista N:o 13).

[Lauletaan kuin: Nå ä nu alla församlade här &c.]

Tokkopa kaikki jo ko'ossa lie?
Myllärin Matti, ja Hotakka — sie?
Junttilan Jussi? — Jo, teälläpä, mie!
— Kaikki ko'ossa lie. —

Renkit ne huiskaavat hevoisillaan,
Nyt tuloo vaunut, ja rattahat vaan —
Vieraat tänn' tuppalee parahaillahan!

Kohta tanssitaan. —

Ouvot ja tuttavaiset,

Miehet kuin nuokin naiset

Corno. — — — Kaikki jo on teäll'.

Vanha *Vauhkoin*, vaimoneen,

Mähöinenki miekkoinensa,

Loatikkainen lapsineen,

Joutsa joukkonensa.

Tuossapa tuoki on — — tervek mies!

Laurilan isäntä! poikansa myös!

Eskolan emäntä — silkissä, ees'!

Takana, nauhoiss' ja vyöss'.

Tuossa on Muovits! — Kah, terveppäs mies'

Missäs out ollutki?... Lempopa ties'!

Paitais on palava, hiukseis on hiess'

Niinpä 'terveh mies.

Karhun on rukkaiset kätessä — neät'!

Ilveksen nahkainen lakkikin peäss'.

Veihti on vyöllänsä, ruoska on käessä —

Rukkaisetpa neäts'!...

Neitoiset — kappas noita!

Kuules jo sarvet soittaa...

Corno — — — *Tiina*, vaimoväest,

Hyvin huonosti hään voi —

Jokos keännyit tautiin *Tiina*?

Poveis aukki! — tuokaas hoi —

Vähä saksan viinaa!

Laurilan Isäntä — ryypätään pois!

Rakkauen ruusut, ne viinoa sois —

Suupa jo peätyypi naurullen; ois

Valmis — kuinpa tois.

No *Eerik Porka*, paak lakkisi peä'äs!

Eläs sie seisok — kuin pahassa hä'äss'

Läheppäs sisään, ja vaimoinki väess',

Panek lakkiis peäas'!

Kintahat käteisi, hyppeäppäs mies!

Kättereks' tuletki, ehkäpä ties'?...

Mähöisen miekkoinen seisoo e'ess';

Hyppeäppäs nyt mies!

Mieltyypi hyvä suopa...

Ukko on — aika juopa.

Corno — — — Jo on viereheis —

Keikuttelek häntä voan!

Miehuuttaisi, tuolle, näytät; —

Ukko *Mähöinen* ei soa

Nähä miten käyttäit.

Puhallat torvellais, puhallat sie!

Erkko ei väliä, mistäkään, pie —

Kätensääk hiljallen helmoillen vie —

Ukko — missä lie?

Kuuleppas, *Mähöinen*! kuuleppas hoi! —

Mitäs sä ähkäät, ja voihaat ja voi'?

Tässäpä pulloisi.... lakkiis on toi!

Ryypätäänpäs hoi —

Eläs sä, veikkonen, joutavia!

Tansissa toistapa luulla ei soa —

Kaikkipa tässä on kannuksissa —

Juaanpas nyt vaan!

Kaikki tässä käypi lailen —

Soaha, ja olla vailen...
Corno — — — "Tok' — ei kuitenkaan?"...
Paipatatkos tuosta viel'?
Lyöppäs, häntä, suuta vasten! —
Mähöisenpä teköö miel'
 Riitaan — vaimoin lasten.
Eerikki Porka, no — jokos sa sait?
Laurila, Hotakka! — mitäs te hait?
Myllärin Mattiki, oleppas vaiti
 Kaikk' on kuitti, paitt'...

Missäs on viinai? Jo kellot ne lyö —
Vartiat huutaavat, puoless' on yö.
Seälisin työtöt, jo outtaavat hyö —
 Jopa kellot lyö.
Tähet ne kiilteä, ja sammuvat pois —
Pilvessä yö, jott' ei nähäkkään vois.
Kohta jo mieltyisin... eikö tässä ois
 Tyttö, joka sois?...
 Vaimot, ja miehet, halaa —
 Minunki mielein palaa —
Corno — — — Jospa piijan tois!
 Olen valmis!... Jokos myö...
 Rakkauski mielein voittoa.
 Veikot, tansitkeepas työ —
 Annas sarven soittaa!
Mähöinpä veikkonen — mitäs sä teäll'?
Otappas ryyppysi, pureppas peäll' —
Olet kuin susipa liukkaalla jeäll'.
 Kiitos vaimo-väell'!

Jeä-hyvästeleminen, Kesä-päivänä, suurustellessa, ruohistossa.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 82).

[Lauletaan kuin: "Hvila vid denna källa" &c.]

Istuppas heinikossa!
Ja otak kontistamme, jossa
Lie viinaa purakossa —
 Ja jotaik eineeks', uskon mie.
Kappas kuin pullot paistaa! —
Ja viinaa heiss' on monellaista;
Otappas nyt ja maista —
 Mikäpä heistä paras lie!
 Ottakaa Työ,
 Jopa nyt ruohikossa —
 Juokaa ja syö!
Istuitek heinikossa —
Tähänpä ruetaan nyt myö!
Corno — — — Jo ruetaan nyt myö.

Katospa kuin on koria
Tämä paikka — aivan soria,
Lehtokin nuori, noria,
 Se viherteäpi ihana.
Lehet, ne lipattaapi,
Kuin heihin tuuli puhaltaapi;
Varjonsak alla soapi
 Myö istuitella suojassa.
 Otappas ja
 Sinun pulloisi korjaa!
 Juuaanpahan...

Katospa kuin on koria,
Ja tämä paikka ihana —
Corno — — — On aivan ihana.

Käkikin istuu puussa,
Ja kukkuu, tuolla, salmen suussa;
Kiurukin lenteä tuossa —
Ylähällä taivaassa.
Talossa renkit puivat,
Ja kalat rannoillen jo uivat,
Jo suot ja moat on kuivat —
Ja nurmet nuoret iloisat.
Kohtapa soat,
Ehkä tässäkin kuussa,
Moa-omenat. —
Käki jo istuu puussa,
Ja tuopi suven sanomat —
Corno — — — Toi suven sanomat.

Jo ruohot kaikki voivat,
Ja tuomikot — ne kukkiloivat,
Paimenten sarvet soivat,
Ja iloitteloo koko moa.
Oriit ja tammot hirnuu —
Ja torpan tyttö voita kirnuu —
Viil'pytty sill' on hirmu,
Ja muniakin jonkuu sa'an.
Pihassapa...
Jopa siihen ne toivat
Leheksiä —
Nyt ruohot kaikki voivat,
Ja hajottaavat lemunsa —
Corno — — — Hajottaa lemunsa.

Neitonen, toimessansa,
Levittelöopi ruokiansa —
Marjoja, majon kanssa,
Ja muna-voita tarjoo hään.
Kass' kuin hään, tuolla, miehuu —
Ja, lusikoillaan, liukkaast' liehuu;
Kahvitki jopa kiehuu...
Ja piirakoitansakin neän.
Syyväänpähän,
Nytki tuomisiensa!
Mielellähän...
Neitonen toimessansa —
Hään eipä jouvak kiireistään.
Corno — — — ei jouvak kiireistään.

Soittakaa veli-kullat,
Kosk' on tuttuin tänne tullut;
Laulatkee niinkuin hullut —
Ja reuhatkaa, ja riemuitkaa!
Jo suurus-pullon halaan,
Ryypyn — peälle ruoka-palan,
Toisen — syötyä kalan.
Viinan tilkkaa maistellaan!
Otetahan
Hänen muistikseen pullot —
Juokaa nyt voan!
Soittakaa veli kullat...
Ja ollaanpa nyt riemuillaan!
Corno — — — Ja ollaan riemuillaan.

Viimeiks' mä kiitän Teitä!
Ja soan jeä-hyväkseni heitteä;

Elkeä unohtak meitä.
Sulo, armas, kultani!
Kohta meill' ero tulee,
Ja mullaks' muuttuvani luulen;
Jopa tuonetar kuulen...
Kyselevän perästäni.
Tok', kuitenkin —
Ennen kuinpa tuo peitteä
Mun silmäni...
Viimeiks mä kiitän Teitä,
Hyvästi nyt mun armani!
Corno — — — Hyvästipä kultani.

Ukko Noak.

(Fredmanin Lauluista N:o 35.)

[Lauletaan kuin: "Gubben Noak, gubben Noak" &c.]

Ukko Noak, ukko Noak
Oli kelpo mies!
Kuin läks' arkistansa,
Niin hään kohta, kanssa,
Istutt' viinaa, istutt' viinaa,
Missä moata ties'.

Noak souti, Noak souti
Vanhan arkkinsa.
Osti viina-pullot —.
Semmoisia, hullut,
Nyt ne myövät, nyt ne myövät
Juvak kaljansa.

Hään kyll' arvais, hään kyll' arvais
Jotta miehetki
Tahtoi juuvaksensa,
Kuin eläimiänsä —
Silläpä hään, silläpä hään
Viinan kasvatti.

Eukko Noak, eukko Noak
Oli kunnan nais'!
Antoi ukon juuva —
Toista käski tuuva;
Mistäs mie nyt, mistäs mie nyt
Semmoisenki sais'n?

Ei hään kieltän't, ei hään kieltän't:
"Kuules, ukko, hoi!
Olek juomastaisi!" —
Ei! — Tuo armas naisi
Antoi soaha, antoi soaha
Minkä hään voan voi.

Ukko Noak, ukko Noak,
Puna-poskillaan —
Sill' oil pitkät hiukset.
Parrat niinkuin viikset;
Pani pohjaan, pani pohjaan,
Joi ja laului voan.

Silloin syntyi, silloin syntyi
Eleä moailmass';
Soatihinpa kyllä —

Eikä toisen silmä
Katehtinut, katehtinut
Niinkuin mejjän moass'.

Muistin pullo, muistin pullo,
Niist' ei tietynnä;
Sanottiin ei laisin:
"Jos ma luvan saisin;"
Ei! voan pohjaan, ei! voan pohjaan
Pantihinpa niin.

Oppisten Laulu.

Körneriltä. (Suomentama).

[Lauletaan kuin: "Studenter äro muntra bröder" &c.]

Myö oppiset, myö ollaan veikot!
Voan mitkä olettenpa työ?
Työ vanhat oletten jo heikot;
Voan myöpä ollaan nuoret, myö. —
Sill' murheet mieltämme ei painak:
Myö, oppiset, on lystit ainaik — :|:
Myö oppiset, myö oppiset,
Myö oppiset, myö oppiset,
Myö ollaan lystit aina.

Ei kirjoissa ouk kaikki tieto!
Sill' mieli, jok' on iloissaan. —
Monipa oppinut on mieto,
Vaikk' luuloo viisas olevan.
Varottivatki ukko-vainaat;
Voan myöpä laulemme ainaik — :|:
Myö oppiset, myö oppiset,
Myö oppiset, myö oppiset,
Me laulemme aina.

Jos sota syttyis Suomen moahan,
Niin sinnek myöki jouvutaan;
Kuin miekkoja voan kerran soahan,
Niin vihamiestä voitetaan.
Ei kourissamme paljon painak —
Myö urholliset ollaan ainaik! :|:
Myö oppiset, myö oppiset,
Myö oppiset, myö oppiset,
On urholliset aina.

Juuvaan

(Suomentama).

[Lauletaan kuin: "I gamla Svea land, den satsen oförändrad står" &c.]

Viel' meilläik nytkin myös,
Kuin muinon, eletäänpä viel';
Myö juomme, joka mies,
Kuin kerran teköö miel'. —
Se puhek kuuluu aina voan:
Juop pois! juop pois!
Ja urot laulaa, iloissaan,
Jos tois! jos tois!
Sill' viina voiman meilleik tuo,

Miks et siis pullois juo?

Vaikk' muuttuis Suomenmoa,
Ja vanhat tavat heittäis pois,
Vaikk' toiset — aina voan,
Ja uuet, meillen tois —
Niin janottaa kuin ennenkin...
Soas täst! soas täst!
Kuin ukon-ukon ukkookin
Soas täst! soas täst!
Myö juomme vielä — aina voan
Muistiksi Suomenmoan.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SAMPO: RUNOLLISTO VUONNA 1847 ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this

work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by

the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.